

PASILLI

POSTILIITON PASILAN OSASTON LEHTI



Tulosvaroitus s.3 - Pääluottamusmiehen palsta s.4 - Työstä ja vähän suojelustakin s.5 - Mahdottomat tehtävät s.6 - Lakisääteisistä työhöntulotarkastuksista s.7 - Kunnes kuolema heidät erottaa s.8 - Tekopyhyyden pohjanoteeraus s.9 - Ei muuten naurata s.9 -Yhteistoiminnan tila s.10 - Viisautta maailman ja Voutilankin malliin s.11 - Terrorismista s.12 - Postin näkymiä s.15 - Malmön ja Kööpenhaminan keskukset s.18 - Toimikunnan ja työsuojeluhenkilöstön yhteinen palaveri s.21 - Black Hole s.22 - Pikku-uutisia s.23

4. 2001

SISÄLTÖ

TULOSVAROITUS	Kari Pihlaviita	3
PÄÄLUOTTAMUSMIEHEN PALSTA	Hannu Sojakka	4
TYÖSTÄ JA VÄHÄN SUOJELUSTAKIN	Mikko Poutanen	5
MAHDOTTOMATTEHTÄVÄT	Eero Hakulinen ja Eero Saarinen	6
LAKISÄÄTEISISTÄ TYÖ-		
HÖNTULOTARKASTUKSISTA	Peter Staven	7
KUNNES KUOLEMA HEIDÄT EROTTAA	Kari Pihlaviita	8
TEKOPYHYDEN POHJANOTEERAUS	Lasse Nevalainen	9
EI MUUTEN NAURATA	Jorma Toivonen	9
YHTEISTOIMINNANTILA: HYVÄÄ,		
NORMAALIA JA VOUTILAA	Teuvo Pykönen	10
VIISAUTTA MAAILMAN JA		
VOUTILANKIN MALLIIN	Jouni Kaiponen	11
TERRORISMISTA	Teuvo Pykönen	12
POSTIN NÄKYMIÄ	Oiva Varjos	15
MALMÖN JA KÖÖPENHAMINAN KESKUKSET	Teuvo Pykönen	18
TOIMIKUNNAN JA TYÖSUOJELU-		
HENKILÖSTÖNYHTEINEN PALAVERI	Eija Heikkilä	21
BLACK HOLE: PÄÄ KÄRRYNPYÖRÄLLÄ		22
PIKKU-UUTISIA		23

PASILLI

No 4.2001

16.vuosikerta

Päätoimittaja: Kari Pihlaviita, puh 040 543 6438
kpihlavi@pp.htv.fi

Toimitussihteeri: Juhani Kaskimies, puh 040 768 0977,
041 518 8152 tai 09-857 24 98
juhani.kaskimies@pp.inet.fi

pasilli.fi : Raine Ahonen 050 585 1986
hifi@pp.nic.fi

POSTILIITON PASILAN OSASTON LEHTI
PL 25, 00231 HELSINKI

Palautteen ja seuraavaan lehteen tarkoitetun aineiston voi lähettää yllä olevaan osoitteeseen, jättää Pasilan lajittelukeskuksen pääsisäänkäynnin Pasilli-laattikoon, jättää luottamushenkilöille edelleen toimitettavaksi, luottamusmiesshuoneeseen Pasilassa ja Voutilassa tai lähettää toimitussihteerille.

Nimimerkillä julkaistavaksi tarkoitettuun aineistoon on liitettävä normaalin käytännön mukaisesti lähettäjän nimi, joka jää toimituksen tietoon.

AINEISTO SEURAavaan LEHTEEN VIIMEISTÄÄN 7.12.2001.

EDITA 2001

TULOSVAROITUS

Postissa on annettu tulosvaroitusta. Isoisten malliin. Kuten Soneralla tai Nokiolla. Konsernin tuloksesta ei kuulemma tulekaan herrojen haaveileman mukainen. Voiton ennakoitaan jäävän toivottua pienemmäksi. Postin johto on ryhtynyt rajuihin tervehdyttämissä toimiin. Säilyttääkseen uskottavuutensa omistajansa ahneissa silmissä. Näinhän ovat tehneet myös kaikki muut vakavasti otettavat pörssiyritykset.

Postissa tätä toimintaa on harjoitettu jo vuosikautia. Siis annettu tulosvaroituksia ja käynnistetty säästökampanjoita. Tuotantojohtaja Salomaan vuosittaisiin fraasinomaisiin ilmoituksiin tuotannon tehostamisen välttämättömyydestä, suhtaudutaan kaikkea muuta kuin ymmärryksellä. Epävarmoissa työsuhteissa olevat työntekijät ovat kauhuissaan, muut välinpitämättömän huvittuneita tai aggressiivisen kiukkuisia.

Käsittelytuotantoa on "tehostettu" jo yli kymmenen vuotta. Työntekijöille se on aina tarkoittanut jatkuvasti kasvavaa työtaakkaa, lisääntyvää valvontaa ja tehostettua hyväksikäyttöä. Tuotantoesimiehet on asetettu taloudelliseen vastuuseen. Mitä vähemmällä työntekijämäärällä työ saadaan tehtyä, sitä suurempi on kiitos. Tuotannosta kukaan ei ole enää kiinnostunut. Siis siitä, mikä on Postin olemassaolon oikeutus.

Postin voitto on seurausta palkkakustannusten säästöstä. Tuottavuuden jatkuvasti noustessa, jokainen järjellinen yritysjohtaja ymmärtää, että jossain on raja, jonka ylittäminen ei ole enää taloudellisesti kannattavaa. Työntekijöiden fyysinen ja psyykinen sietokyky ylitetään. Sairaslomat ja ennenaikaiset eläköitymiset lisääntyvät, sitoutuminen vähenee ja välinpitämättömyys kasvaa. Tuotannon laatu kärsii ja palvelulupausten toteuttaminen muuttuu sattumanvaraiseksi.

Jokainen järjellinen yritysjohtaja ymmärtää, että jossain vaiheessa voittoja ei enää voida lisätä, työntekijöitä ahdistele-

malla. On laajennettava markkinoita, on saatava lisää tuloja. Olemassaolevan tuotannon loputtomalla rationalisoinnilla on kohtalokkaat seuraukset. Postissa tätä ei ole ymmärretty. Syystä tai toisesta!

Tämänhetkisen tulosvaroituksen syyt ovat jossakin muualla kuin käsittelytuotannon tehottomuudessa ja huonossa tuloksessa. Ehkä eläkesäätiön rahoilla on vastuuttomasti leikitty pörssipeliä, ehkä tehty suurimittaisia käteisyrittäyksiä, ehkä on pröystäilevästi rakennettu Postin pääkonttori. Kaikenlaisia huhuja esiintyy. Se, että säästämisen syy on "ulkopuolinen", ei ole estänyt tuotantojohtaja Salomaata asettamasta myös Helsingin Postikeskukselle säästövaatimuksia. Siitä huolimatta, että Postikeskuksessa jokainen työntekijä jo tällä hetkellä tekee vähintään sen, mihin hänen palkkansa hänet velvoittaa. Ja hyvin monet joutuvat tekemään täysin kohtuuttoman työmäärän, koska tuotantoesimiehet ja -päälliköt ovat herranpelossaan kyvyttömiä ja haluttomia hankkimaan riittäviä resursseja, jotta tuotannosta selviydyttäisiin joustavasti ja kohtuullisella henkilökohtaisella kuormituksella.

Helsingin Postikeskus, siis se rakennuskompleksi, jossa varsinainen työ tehdään, on huonossa kunnossa. Rakennus itsessään on rappeutumassa ja kaikki koneelliset laitteet vanhenevat - lopullisesti - muutaman tulevan vuoden aikana. Posti joutuu sijoittamaan tulevaisuudessa rahaa postikeskuksen kunnostamiseen, vaikka se tuntuisi johtajista kuinka vastenmieliseltä. Viimeistään siinä vaiheessa heidän olisi syytä ottaa vakavasti se mahdollisuus, että Posti ei tuotakaan satoja miljoonia markkoja vuotuista voittoa. Vähempikin saattaisi riittää. Ainakaan Postikeskuksen postimiesten selkänahasta niitä remonttirahoja ei ole enää mahdollista nyhtää!

Kari Pihlaviita

PÄÄLUOTTAMUSMIEHEN PALSTA

Vielä ihan äskettäin elelimme lintukodossamme Suomessa rauhallisia aikoja. Posti kulki, kusti polki ja töitä puskettiin normaalisti. Työnantajamme varoitteli tosin pitkin syksyä, laskevista volyyeista ja tämän vuoden saavuttamattomista budjettitavoitteistaan. Siksi Posti taas valmistautuu uusiin muutoksiin organisaatioissaan. Päätettiin, että vuoden vaihteessa perustetaan taas uusi tytäryhtiö. Se yhdistää Etelä-Suomen palvelualueen (jakelun) ja Etelä-Suomen kuljetuspalvelun. Kustannuksia pitää taas painaa alas ja näin valmistautua EU:n vapautuneeseen postikilpailuun. Yhtiön tulosta on myös tarkoitus tämän takia ja taas saada syntymään lisää. Elettiin siis ihan normaalia elämää.

11.9 aamulla Yhdysvalloissa, meillä iltapäivällä, kuulumme järkyttävistä tapahtumista, jotka ovat sitten muuttaneet elämää, niin maailmalla, kuin meillä Suomessakin. Terrori-iskut WTC:n torneihin ja Pentagoniin ja niitä seurannut terroristijahti ei ole jättänyt varmaan ketään välinpitämättömäksi.

Runsaan kuukauden kuluttua näistä tapahtumista, heräsin maanantai aamuna puhelinsoittoon. Pasilasta ilmoitettiin, että Helsingin Postikeskus oli suljettu ja eristetty viranomaisen toimesta. Kirjepostin lajittelukoneella oli aamuyöllä repeytynyt lähetys, josta valui jauhetta. Teksti-tv kertoi, että 29 työntekijäämme oli desinfioitu ja vaatteiden vaihdon jälkeen kuljetettu kotiin. Jos joitakin oireita olisi heillä ilmennyt, piti ottaa heti yhteyttä lääkäriin.

Hyppäsin kiireen vilkkaan autoon ja kiirehdin vesisateessa Pasilaan. Matkalla sain yhteyden Postikeskuksen päälliköön Jarmo Välimaahan, joka kertoi aamuyön tapahtumista ja poikkeusjärjestelyistä työpaikallamme. Viranomaiset olivat aluksi sulkenet vain kirjepostin, mutta pitivät sitten viisaampana sulkea ja eristää koko tehtaan. Aitojen ulkopuolella aamuvuoroon tulijat saivat kuulla, että sisään ei kenelläkään ole menemistä, eikä uloskaan tulemista. Heitä pyydettiin seuraamaan tiedotusvälineitä ja saapumaan seuraavaan työvuoroon.

Aamupäivällä piti työnantaja Pasilan hallintorakennuksessa tiedotustilaisuuksia asiakkaille, henkilöstölle ja lehdistölle säännöllisin väliajoin, sekä suunnitteli toimintatapoja poikkeuksellisen tilanteen takia. Jo edellinen viikko oli aiheuttanut Pasilassa levottomuutta ja pelkoakin, kun Rovaniemeltä, Jyväskylästä, Turusta, Global Mailista ja Ulkista

löytyi epäilyttäviä jauholähetyskiä. Ne kuitenkin osoittautuivat vaarattomiksi ja osa niistä järjestömieksi ja lapsellisiksi ilkeiksi ja viranomaiset olivat selvittäneet iltapäivään mennessä, ettei rikki mennyt lähetyskään sisältänyt eri puolilta maailmaa löytyneitä pernaruttoitaita. Kello 15.00 iltavuoroon saapuvat pääsivätkin jo työpaikoilleen Pokin alakertaan mm. raskaaseen postiin. Myös kuljetukset käynnistyivät vähitellen ja tiistaina 10.30:n aikaan, viranomaiset antoivat jo luvan avata ja käynnistää koko keskuksen. Vaara oli tällä kertaa ohitse.

Maanantaina kävin myös Ulkissa, Voutilassa ja Inhousepalveluissa selvittämässä tilannetta ja poikkeusjärjestelyjä postinkulussa. Illalla osallistuin Postin pääjohtaja Alhon järjestämään strategiailaisuuteen Helsingin Katajanokalla. Olipa erikoinen ja mielenkiintoinen työpäivä tämä maanantai 22.10.

Keskiviikkona Pokin päällikkö tarjosi kaikille työntekijöille pullakahvit ja kiitti tiedotteessaan henkilöstöä loistavasta suorituksesta ja asiallisesta suhtautumisesta ikävään poikkeustilanteeseen.

Terrori-iskujen, ruttobakteerien ja ilkeiden jälkeä maailma ei ole enää normaali entisensä. Tapahtumat antavat ajattelemisen aihetta ja meidän on valmistauduttava kohtaamaan uudenlaisia, ehkä ikäviäkin asioita. Mutta kaaoksen ja pelottelun synnyttäminen kääntyy varmasti aikanaan tekijöitään itseään kohtaan, eikä syyttömien sivullisten surmaaminen vie eteenpäin mitään aatetta. Kuitenkin, oikealla, viisaalla suhtautumisella, me saamme näistäkin traagisista tapahtumista oppia, voimaa ja uskoa paremman maailman ja huomisen rakentamiseksi.

ELÄKEIÄN NOSTAMISEN ETUJA OSA I



HEIKKO RAKON HALLINTA PAKOTTAA VAIPPOIHIN - EI VESSAKÄYNTEJÄ TYÖAJALLA.

Työsuojeluvaltuutettu
Mikko Poutanen

TYÖSTÄ JA VÄHÄN SUOJELUSTAKIN

Suomen ja 12 muun Eu-maan satamat pysähtyivät kahdeksi tunniksi. Tapahtuman aiheuttaja EU-parlamentti ja syynä satamadirektiivi, joka romuttaisi nykyisen turvallisen laivojen lastauksen ja purun. Ahtaajat pysäyttivät 13 maassa yhtäaikaaisesti satamat. Euroopan unionin antama direktiivi sallisi, suorastaan houkuttelisi laivahenkilökunnan lastaamaan ja purkamaan lastinsa itse. Palvelut koskisivat jopa luotsausta. Mahtaisi Kustaanmiekassa olla laivaterästä aurin gonottajien seurassa.

Mihin tämä johtaisi? Mukavuuslippulaivojen henkilökunta pääsisi puuhastelemaan töihin, minkä tekemiseen turvallisesti ja laadukkaasti ei ole minäkäänlaista mahdollisuutta. Jo nyt on nähtävissä välinpitämättömyys. Vaikka öljyille ja muille laivoissa muodostuville jätteille on maksuttomat keräyspaikat Euroopan satamissa, niin öljytkin lasketaan surutta mereen. Tässäkin säästetään rahaa. Laiva ei seiso satamassa vaan ulostaa saasteensa liikkeellä ollessaan. Toivotaan että järki voittaa ja direktiivi vedetään takaisin syvälle synnyinsijoilleen.

Postikeskuksessa on taas alkanut ikävä vessakirjoittelun aika. Asia on

erityisen inhottava, kun kohteena on yksittäinen työntekijä ja hän on reagoinut hyvin voimakkaasti psyykkisesti. Tätä asiatonta törkeäksi luokiteltavaa mobbausta ei voi millään katsoa sormien läpi, vaan tämätasoinen asiaton ihmisen loukkaaminen johtaa työsuhteen purkuun.

Työsuojeluhenkilöstö ja ammattiosaston toimikunta piti palaveria Tallinnassa 6.10. Kokous oli erittäin antoisa, vierailevina tähtinä oli erityistyösuojeluvaltuutetut Eero Hakulinen ja Eero Saarinen. Hakulinen kertoi eläkesäätiön roolista ja eläkkeistä ja oli huolissaan alueilla lisääntyneistä sairauksien aiheuttamista sivukuluista. Saarisen Eero taas tämän hetken toiminnasta ja ts-keskustoimikunnasta. Työsuojeluhenkilöstö osastomme eri alueilta kertoivat kuulumisia ja työntekijöitten tunnoista. Kokoukseen varattu kuusituntinen osoittautui jälleen lyhyeksi, siksi illalla kasautui omia kuppikuntia asian tiimoilta keskustelemaan. Tilaisuus oli erittäin onnistunut, isolta osaltaan vetäjänä toimineen T Pykösen rutiinin ja tarkka aikataulun takia.

Yöruokailun ongelmista olen lähettänyt kirjeen ts-keskustoimikuntaan ja automaattien reklamaatiotapauksista

ollaan tekemässä ohjeita, jotka varmaan tulevat julkisuuteen myöhemmin.

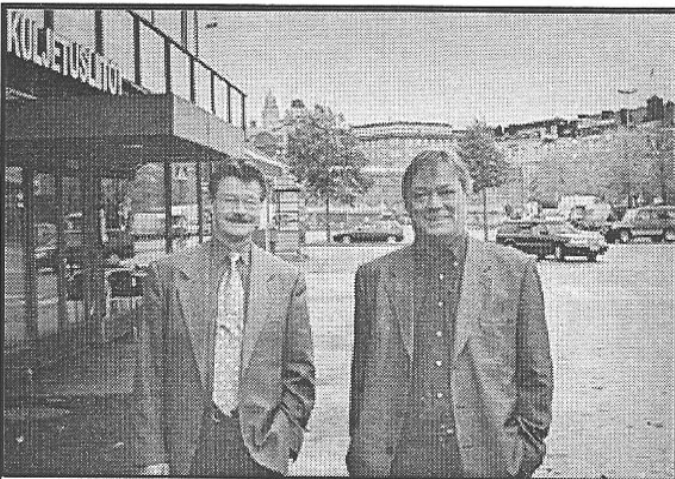
Työtaturmat tämän vuoden osalta ovat laskeneet viimevuoteen verrattuna, siitä kiitos työntekijöille. Olen edelleen sitä mieltä, että lähes jokainen tapaturma on ennalta ehkäistävissä ja turha.

Tuotantojohtaja Seppo Salomaa on lähettänyt uudet trukkipäivä ohjeet. Niitä liikkuu jo kentällä, vaikka ei pitäisi. Olen saanut jo paljon soittoja kotiin ja töihin. Ohjeisiin palataan myöhemmin, koska koulutuksen suunnittelu ja järjestäminen ei olekaan ihan pikkuinen juttu.

Postikeskuksessa järjestetään jälleen vuosien hiljaiselon jälkeen oikeat ts-asiamiesten koulutuspäivät käsittelyn väelle. Nyt on muistettu myös Ulkomaantuotannon ja Voutilan ihmiset. Päivät ovat 13-14.11 ja niihin palaan varmaan seuraavassa lehdessä.

Nauttikaa syksystä. Liikkukaa luonnossa ja reippailkaa.

MAHDOTTOMAT TEHTÄVÄT?



Kiinteistö-, talous- ja henkilöasiain erityistyösuojeluvaltuutettu Eero Hakulinen, käsi taskussa ja käsittelyn erityistyösuojeluvaltuutettu Eero Saarinen katsojasta päin oikealla.

Viime aikoina ammattiosastot ovat järjestäneet jäsenilleen ja työsuojelun ammattilaisille omia seminaareja. Aiheina ovat olleet työssä jaksaminen ja ennenaikainen eläköityminen, työelämän tämän hetken ykkösasiat. Kyseessä on satojen miljoonien vuosittaiset taloudelliset menetykset. Tätä laskua eivät maksa asiakkaat, vaan laskun vastaanottajaksi on suunniteltu Postiliittoa ja sen jäsenistöä.

Lokakuun alussa Pasilan osasto järjesti työsuojeluasiamiehille oman koulutustilaisuutensa. Paikalla oli yli kaksikymmentä aktiivista, kokousjärjestelyt ja -puitteet hyvin suunnitellut ja ennen kaikkea edustajien etukäteen valmistellut puheenvuorot asiallisen jämäköitä.

Työsuojelun ongelmat tulivat esiin koko karmessa laajuudessaan. Huolta kannettiin fyysisestä ja psyykkisestä jaksamisesta, läheltäpiti-tapauksista, yötyön haitoista, huonosta työilmapiiristä, rikkäisistä työvälineistä, ylipäätään työnantajan vähättelevästä suhtautumisesta työsuojeluongelmaan. Vaikutti siltä, että nuorten ja ainakaan nuorten naisten näkemyksiä ei otettu vakavasti. Ei uskoisi, että Postilla on varaa tällaiseen viestiin - ei

nuorten eikä vanhojenkaan työntekijöiden osalta.


Sen enempää tässä vaiheessa ongelmia yksilöimättä, vaikuttaa siltä, että työntekijät joutuvat arkityössään jatkuvasti mahdottomien tehtävien eteen. Yksiköiden tavoitteet asetetaan aivan huipputasolle laadun ja kustannustehokkuuden osalta, olettaen, että kaikki työyhteisön ja -ympäristön perusasiat ovat kunnossa. Koska juhlapuheissahan näin on sanottu olevan. Uuden liturgian mukaan esimiestoimintaan on satsattu, koneet ja laitteet mahdollistavat turvallisen ja terveellisen työnteon, osallistumisjärjestelmät ovat esimerkilliset, henkilöstön hyvinvointi on etusijalla, työntekijöiden toiveet otetaan huomioon, koulutusta annetaan, palkkausjärjestelmä tukee osaamista, on työkiertoa, työn laajentamista ja rikastamista..... Jotkut norsunluutornissa istuvat olettavatkin kai näin olevan, koska heille on näin kerrottu.

Arkityössään ts-asiamiehet ja -valtuutetut joutuvat kuitenkin toisenlaiseen todellisuuteen. He joutuvat tekemään valituksia tapaturmalautakuntaan ja vakuutusoikeuteen esim. ammattitautiasioissa, tekemään vastineita kun työntekijöitä on irtisanottu sairauden takia. He ovat pakotettuja seuraamaan, jopa valvomaan, että palvelussuhteen ehdot täyttyvät. Ääritapauksissa he joutuvat ottamaan yhteyttä viranomaisiin, koska eduskunnan päätöksiä tai työmarkkinaosapuolten kesken sovittuja sopimuksia ei noudateta.

Työturvallisuuslain mukaan heidän päätehtävänsä on kuitenkin toimia ennakoon niin, että työstä ei aiheudu vikaa, vammaa tai sairautta. Nythän heidän tehtäviensä pääpaino on jo aiheutuneiden vammojen tutkiminen ja mahdollisten korjaavien toimenpiteiden suunnittelu. Juhlapuheet ja arkityön todellisuus eivät kohtaa; siis tehtävä nykyisin keinoin mahdoton ratkaista. Käytössä olevista tilastoistakaan ei voi päätellä, että asiat olisivat hyvällä

mallilla. Työkyvyttömyyseläkkeiden määrä on ollut jatkuvassa nousussa, samoin sairaanhoitokulut/työntekijä. Työtapaturmien osalta on ollut kappalemääräistä laskua, mutta sattumistiheys on edelleen varsin korkea. Näiden asioiden kustannukset ovat satoja miljoonia/vuosi. Käytännössä on vain niin, että näitä lukuja on vaikea saada käyttöön. Osa niistä maksetaan konsernin pussista ja tämän takia alueilla ei niitä mielletäkään oikeiksi menoiksi. Osittain tästä syystä ei sitten alueella olekaan ryhdytty ennakoiviin työsuojelutoimenpiteisiin.

Toinen syy toimimattomuuteen on se, että aidot kehittämishankkeet aiheuttavat aluksi kustannuksia, koska niitä ei voi viedä eteenpäin talkootyönä. Alkukustannukset ovat kuitenkin murto-osa nykyisin maksettavista sairaus- ja eläkekustannuksista.

Näyttää vahvasti siltä, että perinteiseen rationalisointiin perustuva työelämän suunnittelu ja "kehittäminen" on tiensä päässä. Koska työsuojelutoiminta ei voi olla irrallaan normaalista työtoiminnasta, työsuojeluorganisaatiolle jää valittavaksi kaksi tietä. On joko palattava vanhaan 60-luvun toimintatapaan ja kaivettava naftaliinista kaikki lait ja asetukset, valo- home- ja pölymittarit ja ylipäättäen valvottava ja tarkistettava kaikkea mitä työssä tapahtuu tai sitten koko toimintakulttuuriin on muutettava suuntaan, joka aidosti käytännössä mahdollistaa juhlapuheiden mukaisen toiminnan. Siihenkin työsuojeluasiamiehiltä ja -valtuutetuilta valmiutta löytyy. Halusta puhumattakaan. 

LAKISÄÄTEISISTÄ TYÖHÖNTULOTARKASTUKSISTA...

Taaas olemme päätyneet samanlaiseen tilanteeseen kuin usein aikaisemminkin Voutilan lyhyen, mutta värikkään historian aikana. Tuli ilmi muussa yhteydessä eräs työnantajalle sattunut "erehdys". Erehdys ei vain ole oikea ilmaisu asiasta. Me ihmiset edunvalvontapuolella, jotka ajattelemme asioita ihmisten kannalta, käytämme asiasta ilmaisua laiminlyönti, vakava laiminlyönti.

Postin Logistiikkakeskuksessa on noin 350 työntekijää. Tarkkaa määrää emme saa varmaan ikinä tietää, sillä vaihtuvuus on niin suurta ja sitä tapahtuu melkein päivittäin. Mistä tällainen johtuu, on kysymys johon on tarjottu monia erilaisia vastauksia ja erilaisia ratkaisuja. Työnantajan tarjoilema malli on, että Posti tarjoaa esimerkiksi opiskelijoille hyvän ja viihtyisän väliaikaisen työpaikan jossa on hyvä käydä opintojen välissä. Toinen varteenotettava vaihtoehto voisi olla vaikkapa, että työssä vain ei yksinkertaisesti viihdytä, kun työ on yksitoikkoista, raskasta, eikä tarjoa oikeastaan minkäänlaisia haasteita.

Voutilan työnjohtamistaidoissakaan ei taida olla paljon kehumista. Postin julkaisemassa Työsuojelun toiminta oh-

jelmassa kehuttiin Logistiikkakeskuksen työviihtyvyyttä taivasiin. Paljon on kauniita puheita. Mutta tekojakin kaivataan.

Mutta itse asiaan, lakisääteisiin työhöntuloterveystarkastuksiin. Työnantajan pitää tehdä työhöntulotarkastus kaikille uusille työntekijöille koeajan aikana, viimeistään neljän kuukauden sisällä työsuhteen alkamisesta ja niille työntekijöille, joiden työtehtävät ovat muuttuneet ja myös niille jotka palaavat pitkiltä sairauslomilta takaisin työhönsä. Jos tarkastusta ei ole tehty niin työnantajalla on mahdollisuus törkeästi todeta että vaivat, joita olemme työssä saaneet, ovatkin olleet meillä jo ennen työsuhteen alkamista ja sillä tavalla luikerrella helposti vastuustaan. Tästä on jo ennakkotapauksia olemassa. Asian takana taitaa olla rahan säästäminen, sillä tarkastus lääkärissä käynteineen maksaa noin tuhat markkaa Postille. Summan voi kertoa sillä miten monelta työntekijältä tarkastus on jätetty tekemättä. Kun asia tuli tietoomme, kirjoitimme heti työnantajan edustajille ja pyysimme selvitystä, keille tarkastuksia ei ole tehty ja miksi ne on jätetty tekemättä. Luonnollisesti myös vaadimme, että tarkastukset pitää tehdä kaikille

Peter Staven,
työsuojeluvalluutettu,
Logistiikkakeskus Voutila

niille, joille se on jätetty tekemättä. Vastusta ei ole tullut tähän päivään mennessä.

Sen verran asiaan on reagoitu, että työnopastajat ovat joutuneet laadunvalvontatehtäviensä ohessa kyselemään kaikilta uusilta työntekijöiltä, onko tarkastusta heille suoritettu. Eräitä henkilöitä on heidän toimestaan lähetetty tarkastukseen. Olemme tehneet kyselyjä työntekijöiltä, onko heille tehty em. tarkastusta. Asiaa kysyttiin kuudeltakymmeneltä ihmiseltä Logistiikkakeskuksessa, eikä heistä 34 ole koskaan käynyt tarkastuksessa. Jos vastaukset jatkuvat samalla tavalla, niin se tarkoittaisi, että yli puolet Voutilan työntekijöistä on tarkastamatta. Loistavaa lainkiertoa työnantajalta! Olemme vienneet asian Postin työsuojelun keskus-toimikuntaan, jossa se käsitellään pikaisesti. Saa nähdä, miten työnantaja yrittää luikerrella asiasta tällä kertaa. Inhimillinen erehdys ei taida riittää selitykseksi.

KUNNES KUOLEMA HEIDÄT EROTTAA

KARI PIHLAVIITA

Röyhkeä osallistuminen eläke- keskusteluun, osa 2

Suomalaiset viihtyvät työpaikalla. Se on tutkittu. Kolmannes suomalaisista työntekijöistä on ollut sukupuolisessa kanssakäymisessä työkaverinsa kanssa. Sekin on tutkittu. Mutta ovatko suomalaiset työpaikat todella niin viihtyisiä? Vai onko em. tutkimustulosten syynä se karmaiseva tosiasia, että suomalaiset eivät enää viihdy työpaikkansa ulkopuolella, siviilielämässään. Siitä ei ole vielä julkaistua tutkimustietoa.

Palkkatyö on yksi tapa ansaita elantonsa monimutkaistuneessa yhteiskunnassa. Se ei eroa sosiaalisen tarkoituksensa perusteella mitenkään merkittävästi metsästyskulttuureissa harjoitettavasta metsästyksestä tai keräilykulttuureissa harjoitettavasta keräilystä. Palkkatyö, metsästys tai keräily ovat osa ihmisyyden elämää. Välttämätön, mutta ei suinkaan tärkein osa.

Eteläisessä Afrikassa, Kalaharin aavikolla asustelevat bushmannit selviytyvät elämänsä ylläpitämisestä vähimmällä puurtamisella. Jopa sekini on tutkittu. He käyttävät kasvisten keräilyyn ja pieneläinten metsästykseseen alle neljä tuntia vuorokaudessa. Lopun valvellaoloaikansa he tanssivat, laulavat ja

kertovat mukavia tarinoita toisilleen. Suomalaiset ja muut länsimaisen "sivistyksen" iloista nauttivat ihmiset joutuvat uhraamaan yli kaksinkertaisen ajan elämänsä perustarpeiden aiheuttamien kustannusten rahoittamiseen. Meillä perustarpeisiin kuuluu tällä hetkellä niin runsaasti tavaroita (kännykät, peeceet, netit ja webit, digiteeveet, videot, stereot, mikrot, autot, asunnot), että iso osa palkkana ansaituista varoista menee niiden "päivittämiseen" ja niiden käytöstä aiheutuviin maksuihin. Raha menee elämän raamien ylläpitämiseen. Se ei oikein riitä enää elämän sisällön kustantamiseen. Eikä siihen riitä oikein aikakaan.

Talouselämä on oikeutettu omaan osaansa suomalaisten pidentyneestä elinajasta. Tätä mieltä ovat talouselämän edustajat. Me olemme busineksen orjia. Se vie aikamme, energiamme ja terveytemme. Se pakottaa meidät kulluttamaan rahamme toisarvoiseen - ellemme tottele sen vaatimuksia, se syylistää meidät. Se tekee meidät sosiaalisesti, taloudellisesti ja henkisesti riippuvaisiksi palkkatyöstä.

Amerikkalaisessa keskiluokkaisessa kulttuurissa on tasan kaksi arvoa: kulluttaminen ja työnteko. Työstä poissaolo on sosiaalisesti paheksuttua. Riippumatta siitä, johtuuko se viikonloputa (1pv), vuosilomasta (2vko), sairaudesta tai eläkkeestä. Työttömyys on monelle ylityöpääsemätön kysymys. Siitä

ei kerrota edes kotona. Töihin lähdetään joka aamu, vaikka työpaikkaa ei olekaan. Japanissa yritysten työntekijöiden keskinäinen kanssakäyminen on tiivistä. Se ulottuu myös työpaikan ulkopuolelle, heidän vapaa-aikaansa. Työntekijöiden välille on kehittynyt sosiaalisia siteitä, jotka ovat usein heidän perhesiteitään vahvempia.

Tällainen työnteon ylikorostaminen muiden elämänalueiden kustannuksella on leviämässä (tai sitä ollaan aktiivisesti levittämässä) myös Suomeen. Täällä sen juurtumiselle (tai juurruttamiselle) on otollinen maaperä. Mehän jo valmiiksi kipristelemme protestanttisen työmoraalimme kourissa. Ken ei työtä tee, sen ei syömänkään pidä! Jos Kalaharissa asuva bushmanninuorukainen kertoo tovereilleen, että hänen elämänfilosofiansa on syön elääkseni, elän syödäkseni, häntä varmasti ryhdytään katsomaan vähän kieroon. Mutta kun suomalainen kehuu tekevänsä työtä elääkseni ja elävänsä tehdäkseen työtä, katsotaan häntä, tosi työmiestä, ihailleen.

Meidän suomalaisten tulisi opetella olemaan pois työpaikalta (tietysti luvallisista perusteista), viettää työpaikan ulkopuolista, kulttuurisesti ja sosiaalisesti monipuolista elämää jo työssäoloaikamme. Kun sitten jääme eläkkeelle, ei aikamme tule pitkäksi, koska emme joudu kärsimään työstävieroitustuskia. Kaiken kukkuraksi pääministerimme on käynnistänyt kampanjan "Terveenä eläkkeelle", joten emme eläkkeellä ollessamme joudu siis kärsimään fyysisistä tai henkisistä tuskista. Tuville eläkeläisille koittavat makeat ajat.

Vai koittavatko?

Lasse Nevalainen

TEKOPYHYDEN POHJA- NOTEERAUS

Maailmanhistoria on imperialismien historiaa. Nykyinen maailma on imperialismien luomus. Imperialismi merkitsee savuavia raunioita, itkeviä ihmisiä. Se merkitsee riuduttavaa kuolemaa tauteihin ja nälkään. Se merkitsee imperialististen suurvaltojen, kuten USA:n ja EU:n suorittamaa, käsittämättömät mitasuhteet saanutta taloudellista ja kulttuurillista riistaa, joka suuntautuu maailman köyhimpiin.

Maailman nälänhädät ovat imperialismien syytä. Sodat Aasiassa, Afrikassa ja Amerikoissa ovat sen syytä. Myös terrorismi on imperialismien syytä. Lähi-Itä, Vietnam, Biafra, Ruanda, New York. Kaikki ne ovat imperialismien syytä.

Joka päivä maailmassa kuolee vähintään yhtä paljon ihmisiä USA:n ja sen euroatlanttisten liittolaisten tekojen seurauksena, kuin menehtyi New Yorkin terroriteossa.

Missä olivat hiljaiset hetket Ruandan uhreille?

Missä olivat hiljaiset hetket Afrikan sarven nälänhädän uhreille?

Missä olivat hiljaiset hetket Naton Serbian pommituksissa tappamien siviilien muistolle?

Missä ovat hiljaiset hetket imperialismien joka ainoa päivä tappamille ihmisille ja heidän muistolleen?

Kuukausien vaahtoaminen tiedotusvälineissä, hiljaiset hetket ym. New Yorkin tapahtumien takia ovat yksinkertaisesti tekopyhiä. WTC:n uhrin olivat hekin imperialismien uhreja. Hyökkäys oli seurausta USA:n, maailman suurimman roistovaltion politiikasta ja todelliset syylliset istuvat Valkoisessa Talossa ja Wall Streetillä.

Suomen vallanpitäjät menivät taas kerran imperialismien ansaan ja tietysti halukkaastikin, osana suunnitelmaa Suomen viemiseksi imperialismien sotaliittoon NATO:on. Suomen valtaeliitti on puolensa valinnut. He tukevat USA:n toimia Afganistanissa, toimia, jotka tulevat aiheuttamaan ehkä satojentuhansien lasten nälkäkuoleman.

NATO-vastaisuus on Suomessa lisääntynyt ja toivonkin, että kansan selkäranka kestää. Että edes pienen pieni osa itsenäisyydestä säilyy. Edes minun elämäni ajan.

EI MUUTEN NAURATA...

Työpaikallamme on ilmestynyt eräs alakulttuurin muoto vastenmielisimmillään. Tarkoitan wc-tilojen seinille ilmestyneitä, hauskaksi tarkoitettuja kirjoituksia ja piirroksia, joilla jotkut henkilöt yrittävät piristää ankeaa ja yksitoikkoista työympäristöä. Naurattaisi, mutta kun ei naurata. Nimittäin kun kyseisten hengentuotteiden taso on sitä mitä on, eli alatyylisiä surkeimmillaan. Ikään kuin ihmiselimestön alapään toimintojen yksityiskohtainen selostaminen ei riittäisi, on joku kirjallinen lahjakkuus saanut päähänsä ruveta harrastamaan työtovereidensa solvaamista ja nimittelyä. Tällainen toiminta on henkistä työpaikkakiusaamista pahimmillaan. Eräs raskaan tuotannon työntekijä on jo jonkin aikaa saanut lukea itsestään aika rankkoja kirjoituksia, joiden seurauksena hän on ollut masentunut ja jopa sairaslomalla. Jos tämä on ollut kirjoittajan tarkoitus, niin onneksi olkoon vaan. Täydellisesti on onnistuttu. Nyt on ilmeisesti mukava olo.

Kirjoittaja ei ole kuitenkaan tainnut ottaa yhtä seikkaa huomioon. Nimittäin tällainen kaikenlainen seinien tuhartelu on irtisanomisen peruste. Siinä ei sitten selittelyt auta, joten kannattaa miettiä, onko tuhartelu sen arvoista. Toisaalta, jos itsellä joku asia mättää, niin kannattaisi hakea apua joltain asiantuntijalta, eikä purkaa pahaa oloaan itseään heikompiin. Se on kaikkien kannalta parempi ratkaisu. Toivottavasti tuhartelija kuitenkin tajuaa asian itekin ja lopettaa typerät touhunsa. Ei olisi nimittäin mukavaa kirjoittaa toista kertaa tämänkaltaista juttua. Olisi nimittäin parempaakin tekemistä. Kuten esimerkiksi työnteko.

Jorma Toivonen, luottamusmies, Raskas tuotanto, koneympäristö



YHTEISTOIMINNAN TILA:

HYVÄÄ, NORMAALIA JA VOUTILAA

Teuvo Pykönen



Helsingin postikeskuksessa läheskolmivuotinen johdonmukainen ja kuukausittainen määräaikaistarkastelu on kantanut hedelmää. Lokakuun 16. postikeskuksessa oli 126 määräaikaista työntekijää. Heistä neljä lopettaa omasta tahdostaan marraskuun vaihteessa. Luvussa on mukana 19 henkilöä, jotka tekevät pienempää tuntimäärää omasta pyynnöstään, kuten myös osa, joille tarjotaan määräaikaisesti suurempaa tuntimäärää, mitä heidän pohjalla oleva toistaiseksi voimassaoleva työsopimus edellyttää. Loput 103 ovat perustelluilla määräaikaistarkastuksilla työsopimuksilla. Toki vuosiloma- ja sairauslomasijaisinkin voitaisiin ottaa toistaiseksi voimassaolevan työsopimuksen piiriin, sillä lomat kiertävät läpi vuoden ja sairauslomaprosentti on siksi korkea, että töitä riittää vakituisesti. Mutta kaikenkaikkiaan tilanne on hyvä. Ollaan lähellä työsopimuslain ja normaalin yritystoiminnan käytäntöä. Uudet työntekijät otetaan toistaiseksi voimassaoleviin työsuhteisiin normaalilla koeajalla, ellei ole perusteltua syytä määräaikaaisuuteen.

Saapuvan postiyksikön perustaminen, vaikkakin yt-menettelyä alkuun rikottiin, sujui lopulta asiallisesti hyvässä yhteistyössä työnantajan edustajien ja luottamusmiesten kanssa. Ja nopealla aikataululla, joka myös kertoo sen, että luottamusta on puolin ja toisin. Yksi särö syntyi ns. kapulalajittelun kohdalla, jossa työnantaja teki virheen rikkoessaan porukan kahdelta esimieheltä neljälle. Tähän on kuitenkin suunnitteilla ratkaisu PSIM -projektin kautta. Toinen vuoro toimisi ns.

itseohjautuvasti ja toinen tavallisesti esimiesohjauksessa. Jos hanke toteutuu niin se alkaisi marraskuussa ja tarkastelu olisi tammikuussa. Itseasiassa PSIMin ohjausryhmän työnantajan edustajat ovat edellyttäneet projektilta tuloksia ennen sen loppua ja tuotoksia. Pienen konfliktin jälkeen työnantajan mielenkiinto heräsi tähänkin korjaukseen.

Huumeneulat selvityksessä, laboratorionäytteiden käsittely ja pernarutto-asia selvitetään nopeasti kokonaisuudessaan.

Ulkomaanpostissa on yhteistoiminta toiminut pitkään hyvin. Nyt on ilmennyt joitain resurssiongelmia ja työvuorojärjestelykysymyksiä, joista työnantaja varmaan löytää yhteistyössä henkilöstön kanssa ratkaisun. Luottamusmiehet ja työntekijät ovat toimineet asiallisesti herättääkseen muutaman esimiehen mielenkiinnon postinkulkuun vaikuttaviin tekijöihin. Yhteistyöinnossa ei koskaan tule unohtaa resurssien riittävää määrää. Eräs päällikkö sanoi aikanaan osuvasti, valvottuaan silmäpussinsa mustiksi, muutaman työtaistelun jälkeen lopettamis- ja sopimisneuvotteluissa resurssista: "Ei kenenkään tarvitse määräänsä enämpää tehdä!" Hyvin sanottu.

Voutilan tila sitten onkin taas oma juttunsa. Myönteistä on, että johto alkaa kypsyä yhteistyötapaamisiin. Siis sellaisiin joihin laki yhteistoiminnasta yrityksissä velvoittaa. Voutilassa mennään minimillä ja vastentahtoisesti, jopa välillä pakolla - erimielisyyksin ja käräjien kautta. Luottamushenkilöitä suoraan sanoen pom-

potetaan ja kiusataan. Huhuja levitellään: esimerkiksi, kun työvuoroja osa-aikaisilla muutetaan lyhyemmiksi, niin väitetään, että se on edunvalvojen vaatimus. Meidän ja Voutilan edunvalvojen vaatimus on ollut, että työsopimuslakia noudatetaan. Eli jos 90 tunnin sopimuksella tehdään täyttä päivää, niin sopimus on muutettava kokoaikaiseksi.

Pieni myönteinen liikeyhdys onkin, että työnantaja on lopulta suostunut kokoaikaistamaan osan. Pitääkö meidän hurrata, kun saamme työnantajan noudattamaan lakia? Ehkä Voutilan tapauksessa pitää. Määräaikaistarkastus on paremmalla tolalla kuin aiemmin, mutta sekin vaikeamman kaavan mukaan. Hidastellen, vitkutellen, mähkien, kytäten, valikoiden, pompottaen ja vaikka minkä onomatopoeettisen verbin kuvaamalla tavalla. Jos minä olisi iso pomo, en laskisi logistiikkakeskusta toimimaan markkinoilla nykykolmikron johtamalla tavalla. Tilanteen on vielä pelastanut itseään venytävä hyvä työntekijäkunta, ettei tuotannon katastrofia ole sattunut. Voutila on siitä hyvä paikka, että siellä ei tarvitse työnantajaa opettaa työtaisteluun. Johtokolmikko muutaman suosiollisen esimiehen avulla saa hommat itsestään sekaisin. Luoja varjelkoon tilannetta, jos Pasilan osaston edunvalvojat jättäisivät porukan oman onnensa nojaan!

Voutilaan on esitetty virallisesti paperilla toukokuussa työntutkimusta luisuille. Vuosi sitten sama tehtiin suullisesti, jossa olivat johtokolmikosta Ukonaho ja Julén paikalla. Pääluottamusmies tuskailee edelleen johtajan vastauksen kanssa. Työntutkimus edellyttäisi todellista yhteistyötä ja siksi sitä varmaan pelätäänkin. Voutilan eräiden tehtävien palkkaryhmätarkistusneuvottelut on aloitettu. Kyse on lähinnä koodauksesta ja erityistehtävistä. Ratkaisuille saattaa olla vaikutusta muualle maahankin, joten tuloksia ei kannattane odottaa kovin pian. Toivoa siis on, kun luottamusmies Kaiposen valmisteluma Pasilan osaston liittokokousaloite on herännyt henkiin jo näin pian.



VIISAUTTA MAAILMAN JA VOUTILANKIN MALLIIN

Tuntuuko kenestäkään siltä, että maailma olisi ollut tavallista hullumpi viime aikoina? Terrori-iskut WTC- rakennuksiin ja Afganistanin pommitukset ovat hyvä esimerkki taas siitä, mikä on ihmishengen arvo tänä päivänä. Suurena huolena tämänkaltaisessa konfliktissa on maailman jakautuminen itään, länteen, kristittyihin ja muslimeihin. Terrori-iskut ja -pommitukset vain lisäävät katkeruutta ja vihaa, eikä väkivallalle ja terrorismille näy loppua. Kuitenkaan meillä Suomessa ja esim. Voutilassa ei tällaista jakoa ole eikä tule, koska uskon, että jokainen sivistynyt ja sivistymätönkin osaa kunnioittaa eri uskontoja ja eri kulttuurista tulleiden oikeuksia. Muiden konfliktit eivät meitä koske, joskaan emme voi muuta kuin pudistella päätä tämänlaisen hulluuden vallitessa ja tuomita muiden maiden tapaan kaikki pahat teot. Joten jos Bush tai Bin Laden lukee Pasillia, niin tietäkää tämä, Logistiikkakeskuksen luottamusmies Jouni Kaiponen tuomitsee kaikenlaisen tappamisen ja väkivallan. Samoin jos joulupukki lukee Pasillia, niin uudistaisin joka jouluisen toivomukseni maailmanrauhasta.

Jouni Kaiponen,
luottamusmies, Voutila

JA VOUTILAN MALLIIN

Viimeaikaiset työvuoromuutokset ovat puhuttaneet runsaasti henkilöstöä. Jo aiemmin 7,39h/päivää tehneet ovat pudotettu tekemään sopimuksensa mukaista tuntimäärää, joka on näillä piruparoilla ollut 90h/3 vk jakso, eli 6h/päivä. Osalle porukkaa on kirjoitettu kokoaikainen sopimus, muttei kaikille. Kaikkein pahin tilanne on niillä, joiden ansiotasoa laskee merkittävästi. Voitte varmaan kuvitella, miltä sellaisesta työntekijästä tuntuu joka esim. painiskelee päivähoitomaksujen tai jonkun muun taloudellisen ongelman kanssa. Ei siis ole outoa, että osa kuudelle tunnille pudonneista on jo alkanut etsiä uutta työtä, kun kuudella tunnilla ei tule toimeen. Outoa jutussa kylläkin on se, että samaan aikaan tehdään ylitöitä ja on palkattu uutta henkilöstöä mm. iltavuoroon. Hyvässä työyhteisössä olisi voitu ajoissa ilmoittaa työntekijöille tulossa oleva muutos. Vaikka tieto täyttikin TESSin pykälät, niin tässäkin tapauksessa olisi ollut hyvä ottaa selvää, kenelle tällainen järjestely sopii ja kenelle ei. Näin olisi säästytyt itkuiltä ja raivonpuuskilta joita esiintyi työntekijöiden saatua selville ko. järjestelyn. Jos työtyytyväisyyttä halutaan parantaa, niin työnantaja keksi kyllä sellaisen tavan jolla sitä EI PARANNETA. Joskus ihmettelen missä asti menee säästötavoitteiden raja. Mutta niinhän se on, jos inhimillisuus ja markka ovat vastakkain, niin markka on aina se, joka painaa enemmän vaakakupissa.

TEUVO
PYKÖNEN

TERRO- RISMISTA

Syyskuun 11. 2001 saattoi muuttaa maailmanhistoriaa. Uudenkaltaisen kolmannen maailmansodan suuntaan vai humanimpaan suuntaan - sen näyttää historia. Amerikkalaisittain em. päivämäärä muuten kirjoitetaan 09/11/2001. Marraskuun 9. WTO:n kauppaministerit kokoontuvat Qatarin Dohassa, joka aiheuttanee jälleen maailmalla toimintaa oikeudenmukaisemman talousjärjestyksen puolesta. Tällaiset terveiset tulivat UNIn maailmankongressista Berliinistä, josta kirjoitin laajasti syyskuun Postimies -lehdessä. Kiinakin näyttää pääsevän WTO:oon ensi vuoden alusta, kun suuren amerikkalaisen vakuutusyhtiön etuoikeudet saatiin kirjattua sopimukseen WTO:n kanssa.

Tuomio

Terrori-iskun USA:ssa ovat tuominneet lähes kaikki mahdolliset tahot. Televisiossa näytettiin uutispimennyksen aikaan vain parinkymmenen sekunnin aikaa kuvaa muutamasta palestiinalaisesta, jotka iloitsivat asiasta. No, Israel sai käydä kohun aikana muutaman yön täysimittaista sotaa panssarein ja vallata alueita. USA:n tuki Israelille on vuodessa Suomen vuosibudjetin luokkaa. Palestiinalaisia ei ole suoraan syytetty terrori-iskusta.

USA:n presidentin Bushin suosio nousi alle 50%:sta yli 70%:iin kun hän janoi kosta. Järki vielä palanee, kun tajutaan, että väkivalta luo väkivaltaa. Maailman finanssitaloudessa hädän aikana pumpattiin satoja miljoonia dollareita Dollarin kurssin tukemiseen. Tämä oli rikkaiden maiden keskuspankkien tuki USA:n hätään. Sotilaallisesti Nato on myös valjastettu "sotaan". Yleensä sodassa tiedetään kuka on vastustaja, mutta eivätköhän nekin selviä, kun ensimmäiset iskut pitkässä ja uhreja vaativassa sodassa (kuten Naton Euroopan joukkojen komentaja sanoi) tehdään.

Suomi ei ole Natomaa. Vielä. Suomea viedään Natoon EU:n kautta - euroarmeijan kautta. Toki Suomi harjoittelee jo lentotankkauksia natolaisten kanssa Lapissa, vaikka hätälaskukentiltä natoyhteensopivaa kerosiiniä löytyy. Samalla opetellaan uutta komentokieltä: ilmauenglantia. Samalla tulevat tutuksi Naton komentokieli, -navigointiopit, -suunnistusmenetelmät ja -viestintäjärjestelmät. Suomi taas vierailee Horneteillaan Naton ilmatilassa Hollannissa ja Saksassa vielä tänä vuonna. Nyt vielä Suomi ei ole ilmeisesti menossa USA:n ja Naton sotaan kansainvälistä terrorismia tai terroristimaita vastaan.

YK on konfliktin tässä vaiheessa sivuutettu (artikkeli kirjoitettu 19.9. kirj.huom.). Aikanaan Kansainliitolle kävi näin. Jäljet pelottavat. Toisaalta USA on luvannut ruveta maksamaan velkojaan YK:lle heti rysäyksen jälkeen.

Uurit

Sodat muuttuivat viime vuosisadalla. Ennen sotilaat tappoivat toisiaan ja johtajakin saattoi mennä. Viime vuosituhannen loppua kohti sodista kärsivät eniten siviilit. Ilmaiskut yleistyivät. Samoin terrori-iskuissa siviilit ovat olleet vastaavasti kohde.

Nyt USA:ssa kuolleista ja kadonneista (lue: tuhoutuneista) uhreista tunnistettavin osa on tavallisia työläisiä: satoja palo-, poliisi- ja pelastushenkilökuntaa. Mutta myös siivoojia, kanslistejä, sihteereitä, lähettejä, vartijoita, meklareita, johtajia. Varmastikin siinä suhteessa eri ammattikuntia kuin yleensä toimistorakennuksissa on. Tästä johtuen myös ay-liike on tuominut vahvasti terrori-iskun. Sanalla terrori-isku halutaan puhua sodasta, siksi en mielelläni lähde Hesarin ja muiden kelkkaan tässä asiassa. Työläiselle on aivan sama kuka hänet tappaa, jos on sen tehdäkseen. Suru on läheisille totta, tiedettiin syyllinen tai ei - eikä kostokaan lievitä kuin hetkeksi.

Niin SAK:n Ihalainen kuin UNI (palvelualojen maailmanliitto, 15 milj. jäsentä 153 maassa) aina VAKL:ia (Vapaiden ammattiyhdistysten kansainvälinen liitto) myöten ovat tuominneet iskun. Kyse on myös työntekijöiden turvallisuudesta. Lentäjiä tuskin ilahduttaa USA:n varapresidentti Cheney'n julkistama tieto, että loput tai uudet kaapatut koneet olisi ammuttu alas, jos iskuja olisi tullut lisää.

Ay-liikkeen solidaarisuus ilmenee monin tavoin tässä tilanteessa. Erilaisia keräyksiäkin on niin USA:n sisällä kuin maailmanlaajuisestikin uhrien omaisten auttamiseksi. Vakuutuslai-

tokset hoitanevat materiaalituhot, mutta ihmisten kärsimyksen lievittämisessä USA:ssa on vähän toisin kuin meillä vielä Suomessa.

Ay-liike tekee tahollaan perustyötä, jotta terrorismin perussyyt saataisiin kitkettyä.

Syillisiä ja syitä

USA Bushin johdolla on lähtenyt pitkään "sotaan" tuhotakseen terrorismin. Tiedustelutietoja vaihdetaan maailmanlaajuisesti. Turvatoimia kiristetään. Varmasti ihmisten valvontaa lisätään. Amerikkalaisvetoinen viestien sieppaussysteemi Echelon saa rinnalleen eurooppalaisen Galileo -järjestelmän (lisätietoja: http://www.europarl.eu.int/tempcom/echelon/pdf/rapport_echelon_fi.pdf). Euroopassa europoliisi saa lisävaltuuksia. Yhdysvaltoihin matkaavia karsitaan. Vapaa maailma valikoituu. Terrorismin musta puoli paitsi uhreille niin muille on, että uhan nimissä kansalaistoiminta vaikeutuu. Kansalaistoiminnan vaikeutuminen ajaa valtaapitävien - niin maiden sisällä kuin välilläkin - etua toimia rauhassa omien etujensa puolesta. Valtaapitävä vähemmistö pitää enemmistön kurissa niin politiikassa kuin taloudessakin.

Kun oikeusvaltio USA valmistelelee hyökkäystä jonnekin on Osama bin Ladenin nimi esillä. Varakas saudiöljymiljonäärisuvun kasvatti karkotettiin Saudi Arabiasta, kun hän keplotteli paikallisissa valtakiemuroissa. Sitten hänet koulutti terroristiksi amerikkalaiset Afganistaniin, kun edesmennyt Neuvostoliitto kävi siellä sotaa. Tuolloin vihollisen viholliset olivat ystäviä. Nyt bin Laden on ottanut nimiinsä Afrikassa tapahtuneita pommiskuja USA:n lähetystöjä vastaan. Tuolloisissa USA:n risteyhjäskostoi-kuissa Afganistaniin ja Sudaniin meni sudanilainen YK:n rahoittama lääketehdaskin, jossa vakoilutietojen mukaan valmistettiin kemialliseen sodankäyntiin liittyvää komponenttia. Ilmeisesti olisi järkevää tehdä kaikki kansainvälisesti että ABC -sopimuksia (atomi-, biologisia- ja kemiallisia-aseita rajoittavat sopimukset, kirj.huom.) saataisiin valvottua kunnolla. Mitäs sitten tehdään, vaikka bin Laden saataisiin "dead or alive" -tyyliin tuomituksi? Onko terrorismi loppu? Kysymykset ovat retorisia.

Vaikka USA poistaisi maailman kartalta kaikki nimeämensä terroristivaltiot (Libya, Irak, Iran, Afganistan ja Pohjois-Korea) niin veikkaan, että vastaiskuja on pian. Ja todella lähestytään kolmatta maailmansotaa, jossa alkaa löytyä vastakkaisia valtioitakin. Ohjuskilvetkään eivät auta hätiin. Sodissa tulee uhreja, joilla ei ole edes mahdollisuutta vaikuttaa maailman tapahtumiin. Viattomat ovat uhreja - etenkin lapset ja naiset. Kostolinjalla luodaan uusi sukupolvi ja maapohja kehittyneelle terrorismille. Syitä olisi etsittävä ja uskallettava katsoa peiliin.

Kaksikymmentä kahdeksan vuotta sitten 11.9.1973 kuoli Salvador Allende Chilen Santiagossa Presidentinlinnan kellarissa pistooli kädessä. Tapaus todettiin itsemurhaksi, vaikka erilaisten aseiden luodinreikiä löytyi sieltä täältä. Presidentin linnaa pommitettiin lentokoneilla. Syylliseksi todettiin kenraali Pinochet. Tiedämme kuinka tässä oikeudenkäynnissä kävi luovutusdraamoineen. Se, että sotilaskaappaus alkoi yksityisten kuorma-autoilijoiden lakoilla Chillessä USA:n vakoilurahojen turvin on vähemmän tunnettua. Tällaisessa tapauksessa voi kysyä: kuka

on syyllinen? Mikä maa pitäisi jonkun pommittaa kivikautteen? Syysuhdeketjut eivät ole yksinkertaisia vaan monimutkaisia. Sama pätee bin Ladenin tapauksessa.

Syylittäminen

Terroristi-iskun seurauksena rasismi ja muukalaisviha nostavat päätään paitsi USA:ssa myös muualla. Islamia syyllistetään aivan kuin kristinuskoiset, juutalaiset, hindut, new agelaiset jne. uskontojen kannattajat olisivat pulmusia. Uskonto politiikan ja vallankäytön välineenä, institutionalisointuna on aina vaarallinen. Yksityisasiana se pitäisi olla perustuslain mukaan USA:ssakin, mutta monet kirjaroviot ja kiellettyjen kirjojen listat ovat viime vuosina olleet totta eri osavaltioissa fundamentalistien päästyä niskan päälle. Ääri- liikkeet, ns. fundamentalistiset suuntaukset eri uskonnoissa kärjistävät asioita, tekevät uskonnosta kokonaisfilosofian, jonka eteen voi kuolla ristiretkien tapaan. Islamin tuomitseminen on suuri virhe sinällään. Venäjän sisäministeri totesi Suomen vierailullaan, että antavat tietoja jenkeille henkilöistä eivätkä koe muslimeja vihollisiksi. Norja taas oli lehtitietojen mukaan Nato -kokouksessa ilmoittanut, ettei se lähde hyökkäykseen islamilaisia valtioita vastaan. Islamin uskoa harjoittavat ihmiset ovat täysin eri asia kuin vallankäyttöön sidottu ns. "uskonnollinen valtio".

Suomi on suljettu maa. Suomeen on vaikea ulkomaalaisen päästä muuten kuin 1500 FIM vuorokaudessa maksavana turistina. Suomi valikoi pakolaisensa. Suomi syynää turvapaikanhakijat ja käännäyttää suoraan rajalta suurimman osan. Suomeen on vaikea saada oleskelulupaa. Vielä vaikeampaa on saada työlupa. Erittäin vaikeaa on saada kansalaisuus. Suomi on turvassa terrorismilta, kun Suojelupoliisikin raportoi FBI:lle, etteivät suomalaiset ole sotkeutuneet tämänkertaiseen terrori-iskuun. Suomessa vaadittiin kertomaan lapsille päiväkodeissa ja kouluissa, että Suomi on turvallinen maa, kun monet lapset olivat unohtuneet television ääreen ja kyselemään onko kyse ensimmäisestä katastrofielokuvasta "Liekehtivä torni" vai uutisista. Turvallisuus Suomessa perustuu hyvinvointiin, pohjoismaiseen sosiaalivaltioon, jota entinen pressa Gorbatsov viimeisinä vallallaolopäivinä luonnehti sosialismiksi. Suomen turvallisuus ei perustu poliisiin tai suojelupoliisiin tai edes armeijaan. Se perustuu ihmisiin, jotka vielä kokevat olevansa ihmisarvoisessa tilassa. Epätoivo ei ole Suomessa kasvanut sellaisiin mittasuhteisiin, että terroritekoja esiintyisi.

Toki Suomessakin tapahtuu itsemurhia sen jälkeen kun on koko perhe lahdattu, Postitalo Heinolassa pöllähti, Laaksonen laukaisi pyssyllä verotoimiston ikkunaan, Joensuussa ulkomaalaisperäisten autoja palaa, pitserioiden ikkunoita rikotaan jne. pikkujuttuja. Pikkujuttuja syyskuiseen verrattuna, mutta Suomessakin tällainen on otettava vakavasti. Ja pääpiirteittäin se otetaan vakavasti.

Jos joku ammattiosastomme jäsen kokee, että hantä syyllistetään amerikantapahtumien takia työpaikalla, niin välittömästi on otettava yhteys luottamusmieheen ja esimieheen. Tuolloin syyllistäjästä tehdään syyllinen asianomaisin seurauksin. Suomalaisten ei pidä olla tai palata sellaiseen typeryyteen, jossa perusihmisoikeudet poljettaisiin jollain alttarilla.

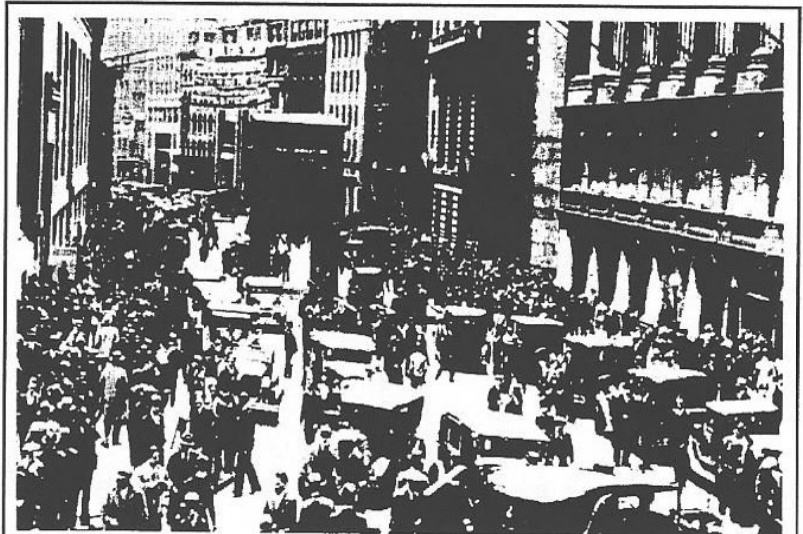
Meidän jokaisen asia on pitää pää kylmänä tapahtuneiden tosiasioiden edessä. Kylmän rauhallisesti kannattaisi katsoa paitsi peiliin myös peilien taakse. Auktoriteetit ja media saattavat viedä meitä suuntaan, joka ei ole meidän oma tiemme. Terrorismin pohjalla on aina epätoivoinen ihminen, joka tekee epätoivoisia tekoja. Seurausten analysoinnilla

voidaan päästä syihin. Syyt olisi poistettava eikä tehdä lisää seurauksia, jotka johtavat uusiin syihin. Lääkärinkin pitäisi poistaa sairauden syy eikä hoitaa oireita. Lääketieteessä kai vielä jopa yritetään ennaltaehkäistä sairauksia. Parasta kaikille olisi, jos sairauksia ei olisi lainkaan. Tällaiseen idealismiin kannattaa pyrkiä vaikkei sitä koskaan saavutettaisi. Olisi edes elämä vähän helpompaa.

Jälkikommentti

Edellinen teksti on kirjoitettu 19.9.01, viikko iskun jälkeen. Nyt kuukausi (9.10.01) tapahtuneen jälkeen on tapahtunut paljon. Tässä lehdessä on ilmeisesti muitakin asiaa käsitteleviä juttuja, joten en aio tarkennella mitään, vaan jätän jutun Pasilliin tällaisenaan. Afganistania pommitetaan juuri toista yötä - Pakistanissa kuohuu ja uusista sotaiskuista puhutaan. Eilen Lipponen totesi ilman analyysia, että ensimmäinen Afganistan-hyökkäys oli oikeutettu. Minusta siviilien tappaminen ei voi olla koskaan oikeutettu. Suomi seuraa EU:ta sokeasti jenkkien vanavedessä. YK heikkenee. Uudenlainen kolmas maailmansota on tällä menolla pitkä ja verinen. Kohta ei ole edes tietä ulos - exit-strategiaa ei näytä olevan.

Eräs mielenkiintoinen muutos on tapahtunut. Aluksi uhoitiin näytelmän teemaksi: Infinite Justice eli ääretön oikeudenmukaisuus. Pari viikkoa sitten USA:n korkein virallinen tiedotus nimesi kostosotaprojektin uudella nimellä: Enduring Freedom eli kestävä vapaus. Propagandasodassa on siis nopealla aikavälillä siirrytty oikeudenmukaisuudesta vapauden hakuun. Minä ainakin mielessäni pohdin: mitä vapautta ja kenelle? Toisaalta pelkään, että ihmisten välipitämättömyys televisio-sotiin on pian totta. Uutiskynnystä ei taas ylitä kuin vielä rajumpi isku. Ja toisaalta salassa voi tehdä yleisen hälyn keskellä mitä vain. Kenelle siitä on etua?



Wall Street 29.10.1929

POSTIN NÄKYMÄÄ

Vastoin talon strategiasuunnittelijoiden tavoitteita on postiliikenteessä tapahtumassa muutos, joka on väistämätön ja tuhoisa nykyisenkaltaiselle postilaitokselle. Edessä on nopea ja raju kirjeliikenteen väheneminen eli postin rahasammon särkyminen, joka johtaa jo lähitulevaisuudessa mittaviin henkilökunnan saneerauksiin ja myös ydinliiketoimintojen ulkoistamiseen talouden tervehdyttämiseksi. Juuri tätä käytännössä tarkoittaa jakelussa käynnistymässä oleva rakenteellinen uudistusohjelma. Toimipaikkojen internet-palveluautomaatit ja sähköinen palvelukanava - Netposti - ovat toivottoman myöhäisiä yrityksiä pelastaa edes jotakin uppoavasta postilaivasta. Kun peruspalvelu - kirje - menetetään, niin kaikki on menetetty sen mukana. Paketeista ja lehdistä tuskin on postin pelastajaksi pitkällä tähtäimellä. Esittelen seuraavassa ajatuksia postin tulevaisuudesta myös globaalissa merkityksessä eli en tarkoita pelkästään Suomen Postia.

Yhteiskunnallinen murros siirryttäessä lopulta jälkiteolliseen tietoyhteiskuntaan ei ole tapahtunut kuten 1980-luvulla ja vielä 1990-luvun lopulla kuviteltiin. Esteenä hallitulle tai asteittaisel-

le sopeutumiselle on ollut koko ihmiskunnan keskeisimpiin sosiaalisiin ominaisuuksiin kuuluva kyky omaksua uutta tietoa ja jakaa sitä vastavuoroisesti eteenpäin, mitä kutsutaan laajassa mielessä innovaation leviämiseksi. Varhaisia esimerkkejä innovaation merkityksestä ovat tulen hyödyntäminen ja pyörän käyttöönotto. Mainittakoon, etteivät Perun inkat vielä 1500-luvulla tunteneet pyörää laisinkaan. Internet on viimeisin ja täydellisin esimerkki innovaatiosta ja sen leviämisestä.

Suomessa ja maailmalla 1980-luvun lopun laman yksi tärkeä syy oli tietoyhteiskunnan menetelmien käyttöönotto liian nopealla vauhdilla tai liian lyhyellä aikavälillä. Tästä erinomaisena esimerkkinä on pankkien rahaliikenteessä tapahtunut siirtyminen sähköiseen maksunvälitykseen ja nostoautomaateihin. Pian pankkikonttorit kävivät tarpeettomiksi ja toimintaa yritettiin ylläpitää myymällä vakuudettomia lainoja. Samanaikaisesti kaiken jo keran saaneet suuret ikäluokat perivät vanhemmiltaan omaisuuksia, jotka ohjautuivat mm. pääkaupunkiseudun asuntojen ylihintoihin. Tämä ylimää-

räinen raha aiheutti talouden ylikuumenemisen tunnetuin seurauksin.

1990-luvun lopulla todellinen tietoyhteiskunta oli vielä kaukana. Silloin tapahtunut valtiollisen Soneran ja Helsingin puhelin yhdistyksen - Elisan - osakkeiden huima kurssinousu johtui ns. tavallisen kansan eli piensijoittajien liian suurista odotuksista, jotka kohdistuivat tulevaisuuden tietotekniikkaan. Vuoden 2001 syksyllä tämäkin kupla on jo puhjennut ja samalla koko IT-ala on vaikeuksissa. Tekstiviestien lähettämisen korvaavat mobiiliportaalit näyttävät jäävän harvojen tarvitsemaksi statussymboliksi. Kännyköiden kehittymisen sanelee myös kysyntä, jonka takana on juuri henkilökohtaiseen viestintään liittyvä innovaatio. Olennainen näyttää unohtuneen GPRS:n ja UMTS:n kaltaisten verkkojen suunnittelijoilta.

Posti on ollut keskeisesti osallisena sekä pankkimaailman muutoksessa, että puhelinliikenteen kehityksessä. Ehkäpä onneksi kumpikaan osa-alue ei enää kuulu Suomen Postin palvelutarjontaan. Voidaan todeta, että 1990-luvulla Suomen Posti muuttui budjettisidonnaisesta kuljetusvirastosta viestinnän palveluyrittäjäksi. Näennäisesti postin positiivinen tulos onkin ollut talouden suhdanteista riippumaton. Edessä ovat kuitenkin kovat ajat. Paljon pahemmat kuin mitä postin johto voi taholtaan antaa ymmärtää. Kun kasvun rajat on jo saavutettu ja kirjeliikenteen lähetysmäärät ovat jo laskussa ja kun kaikki myytävä on jo myyty eikä postialalla ole ainakaan pariin sataan vuoteen keksitty missään päin maailmalla mitään uusia tuotteita perinteisten kirjeiden, korttien, lehtien ja pakettien korvaajiksi, on edessä väistämätön postitoiminnan liiketaloudellinen alamäki.

Postipankista muodostetun Leonian aikana hävisivät pankkipalvelut postikonttoreista, juuri ennen kuin kymmenen vuotta suunnitteilla ollut finassitaratalo - Sampo-konserni - syntyi. Jäljelle jääneissä pankin tai vakuutusyhtiön konttoreissa myydään nyt sekä vakuutuksia että lainoja, samalla kun asuntojen hintataso Helsingissä on taas suhteessa korkeimmillaan. Telestä yhtiötetyn Soneran UMTS-luvat olivat



syynä yhtiön pörssiosakkeiden romahdukseen ja jälkiseuraamukset aiheuttivat yhtiön erittäin pahan velkaantumisen ja henkilöstöön kohdistuvan 10%:n vähennystarpeen.

Nyt alkaa näyttää myös siltä, että Suomen kansantalouden veturin, Nokian, kurssikehitys kääntyy yhtälailla pysyvästi laskuun, kun GPRS tai UMTS ei osoittaudukaan suomalaisiksi menestystarinaksi. Nokian kurssiromahdusta seuraa nykynäkymin edellistä syvempi taloudellinen lama myös Suomessa. Tällä kerta innovaationa leviää pelkkä ajatus - kuvitelma siitä että kännykkätehtaalla olisi jotakin tekemistä kansantalouden perustan eli metsäteollisuuden puujättiläisten kanssa. Edessä on todella tuntematon tulevaisuus (ja millaisessa maailmassa!?).

Postin osalta kirjeliikenteessä on jo havaittu vähenemisen merkkejä. Työnantajan henkilöstölle jakamat viikkotiedotteet ja kotipostit sisältävät toinen toistaan propagandistisempia ja ristiriitaisempia mielikuvitelmia kirjeen tarpeellisuudesta sähköisen viestinnän aika-kaudella. Tulevaisuudentutkimus on oppiaine yliopistossa, mutta postin harastama tulevaisuudensuunnittelu vaikuttaa diletanttien tai astrologien ammattikunnan aikaansaannokselta. Toisaalta työnantaja on myös jo aikaa sitten käsittänyt, että kirjeiden vähenemi-

nen ja sillä uhkaaminen, on mitä tervetullein pelote henkilöstömenojen karsimiseksi mitä häikäilemättömimmin keinoin. Mutta miksi? Mitä järkeä on saaneerata toimintaansa avoimesti alamäellä uhkaamalla - ei todellakaan ainaakaan pörssikuntoon saattamiseksi.

Kun mm. pankit ja isot laskuttajat siirtyvät sähköisen postin käyttöön kuluttajien ehdoilla, häviää suuri osa kirjeistä. Verkkopankeista saa jo tiliotteen ja sinne voi tehdä suoralaskusopimuksia, jotka poikkeavat suoraveloituksesta siinä, että lasku lähetetään pankkiin ja asiakas voi itse päättää maksuajankohdasta. Verkkopankin käyttö poikii asiakkaalle alennusta palvelumaksuista. Kun pankki säästää paperissa ja laitekustannuksissa.

Edelleen suuret postimyyjät ja kirja-kerhot toimivat jo kaikki myös verkko-kauppiaina. Postin välityksellä ennen tapahtunut tilaaminen on siirtymässä verkon tai puhelimen välityksellä tapahtuvaksi. Postin osuus on jäämässä tavarapaketin lopputoimittajaksi. Kirjeliikenteeseen näyttävät tulevaisuudessa jäävän erilaisten satunnaisten lähetysten lisäksi matkapostikortit, perinteiset joulukortit ja pikkupaketit. Näiden käsitelyyn tuskin enää tarvitaan kovinkaan mittavaa konekapasiteettia. Toisaalta jäljelle jäänee ainakin myös eräs amerikkalainen yritys, joka aina muistaa

ilmoittaa etukäteen, että "tulet lähiaikoina saamaan tärkeää postia". Etelä-Suomen Kuljetuspalvelut Oy:n ja Uudenmaan postinjaketun yhdistäminen saman tulevan yritysnimen alle on jo perusjakelun ulkoistamista, johon toisaalta johtaa väistämättä myös kirjeliikenteen supistuminen. Enää kukaan ei haaveile vapaasta kilpailusta kirjejakelussa.

Kirjeiden jälkeen katoaa myöhemmin koko joukko lehtiä tarpeettomina, kun uusmediat vievät yhä enemmän keskivertokuluttajan parasta katseluaikaa. Kirjeiden kadotessa lehtien jakelusta voisi tulla vähäksi aikaa postin päätoimiala, mikäli se ei käytännössä sattuisi jo olemaan lehtien itsensä omistama. Toisaalta myös jäljelle jääneiden kirjeiden jakelua on ulkoistettava lehtien jakelijoille eli viimeistään siinä vaiheessa tekopyhät lupaukset 1 lk:n kirjeliikenteen kulkunopeudesta seuraavaksi työpäiväksi jäävät historiaan ainakin haja-asutusalueilla. Postipalvelulaki on taas syksyllä eduskunnan käsittelyssä. Lakihan voidaan aina työstää juuri postin valtio-omistajan mieleiseksi.

Pakettien osalta ns. logistiikan palvelu-uudistus oli vain aikaansa edellä oleva hinnankorotus, jolla subventoidaan kenties vielä kirjeitä. Pakettiliikenne näyttäisi jäävän postin viimeisten aikojen tulonlähteeksi. Täysin tarpeeton Suomen Postin sähköinen palvelukanava eli Netposti on postiin huolestuttavassa määrin haalittujen IT-alan muka-osaajien yritys väsäätä jotakin uudennäköistä vanhojen arvojen korvauksiksi, vaikka tuottamaton toiminta onkin jo ennakoita tuhoon tuomittu. Sähköinen palvelukanava merkitsee samaa kuin yrittäisi juosta pikajunan perään, kun on myöhästynyt asemalle tulosta. Suomen Postin tarinaa on kirjoitettu jo yli 360 vuotta. Huippuvuodet ovat jo takanapäin. Käännepisteen jälkeen edessä on tuntemattoman karu tulevaisuus. ■

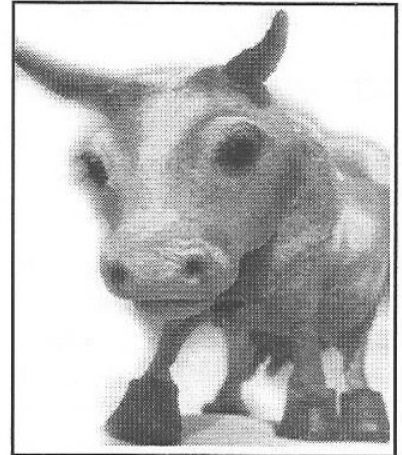


LASTEN PIKKUJOULU

SUNNUNTAINA 2.12.2001 KLO 14.00 ja 16.00

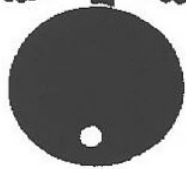
Pasilan osasto tarjoaa jäsentensä lapsille MUUnlaista teatteria. Lehmäaiheinen näytelmä kaikelle kansalle: Esko-Pekka Tiitisen kirjaan pohjautuva:

MAAILMAN PIENIN LEHMÄ



Esitys on tarkoitettu Pasilan osaston jäsenten lapsille ja sitä suositellaan yli neljä vuotiaalle. Mukaan mieluummin vain yksi aikuinen. Lisätietoja saa ja lippuja voi varata soittamalla Hannu Sojakalta, puh. 020 451 7260 ja 0400 454 413, Mikko Poutaselta, puh. 020 451 7481 ja 0400 414 669 tai Juha Öhmanilta 020 451 7260 ja 040 513 1581. Liput lähetetään kotiosoitteeseen.

VIHREÄ OMENA



NUKKETEATTERI
VIHREÄ OMENA

ANNANTALON JUHLASALI, Annakatu 30, 00100 HELSINKI 10

MALMÖN JA KÖÖPENHAMINAN KESKUKSET

Teuvo Pykönen

Minulla oli ilo vieraila kollegoiden kanssa syyskuun loppulla Malmön ja Kööpenhaminan kirje- ja pakettikeskuksissa. Matkan aikana vaihdettiin mielipiteitä yhteisesti kiinnostavista asioista. NHPU eli pääkaupunkien postimiesosastojen yhteistyö on sinällään lopetettu, mutta Pasilan osasto on päättänyt jatkaa terminaaliyhteistyötä tarvittavien tahojen kanssa. Nykyaikana yhteyksiä voidaan pitää reaaliajassa ilman matkailuakin. Joskus on vaan hyvä nähdä asioita omin silmin - myös yhteydenpito on luottamuksellista kun henkilöt tietävät kenen kanssa ovat yhteistyössä. Tämä taas vaatii panostusta kielitaitoiseen matkailuun.

Malmön Toftanäs

Malmö on noin 300 000 asukkaan kaupunki Skånessa, Ruotsissa. Etelä-Ruotsi ja Kööpenhaminan alue ovat nykyään lähes yhteinen talousalue, kiitos Öresundin sillan. Tuo 16 kilometriä pitkä silta yhdistää Tanskan ja Ruotsin. Junalla Kööpenhaminasta Malmöön pääsee puolessa tunnissa parinkymmenen minuutin välein. Yhteys toimii läpi vuorokauden.

Malmön kirjelijittelu keskus sijaitsee satama-alueella Toftanäsissä bussiyhteyden päässä. Työmatkoja tehdään paljon polkupyörillä. Keskus toimii ympärivuorokautisesti. Lähetyksiä kulkee läpi n. 2,4 miljoonaa päivittäin. Keskus on rakennettu 1975 ja uusittu 1995.

Kirjekeskus on pitkälle automatisoitu. Kirjeet tulevat rullalavoilla, joista purkausroboti siirtää laatikot kuljettimille. Isojen kirjeiden koneen syötössä (ransk. Alcatel) on ergonomia huomioitu siten, että laatikko kallistuu valmiiksi. Lattia on säädettävissä työntekijän oikealle korkeudelle. Alasotot ovat

automaattisia suoraan laatikoihin, jotka kuljettimet vievät lastausroboteille. Tyhjien laatikoiden laitto on käsin suoritettavaa ja lattiassa on joustava massapinta, jotta seisomistyö ja liikkuminen eivät aiheuttaisi vaivoja.

Kirjelaatikoista tuleva tavara kaadetaan selvityshihnalle, joka on integroitu (IRM, integroituselvityskone, kirj.huom.) siten, että tavara löytää itsensä robotinlastaamasta laatikolavalta, joka taas on siirrettävissä suoraan autoon. Selvityksessä poistetaan epäkelpo pieni lisu ja kapula pois. Muuten tavara menee selvitysrumpun läpi, leimautuu ja ohjautuu suoraan joko pienten (FSM) tai isojen (SSM) koneelle. C5: een asti kokoiset lähetykset ohjautuvat karkealajittelukoneen (GMS) kautta hienolajittelukoneille. GMS lajittelee 72 suuntaan optisesti lukien ja laittaa viivakoodin, josta FSM jatkaa lajittelua 240 suuntaan. SSM:lle syötetään em. kaltaisesti käsin ja kone lajittelee 200 suuntaan.

Kapuloille on oma koneensa (KSM, klumpsorteringsmaskin, kirj.huom.), italialainen CML, jolla koodataan neljällä numerolla tai pikanäppäimillä. Kone syö lähetykset 10 kiloon saakka. Tavara menee suoraan pussiin tai behällareihin. Hankalille lähetyksille on erillinen käsinlajittelu.

Varsinaista manulajittelua on enää alle parikymmentä prosenttia. Siellä tietenkin on paitsi säädettävät tuolit niin säädettävät hyllyt: korkeuden ja kallistuksen kera.

Videokoodaukselle on tutkinto. Vähintään 1800 on koodattava oikein tunnissa - vain kaksi virhettä saa olla. Käytännön työssä virheprosentti saa olla 0.3. Työtä saa tehdä vain 50 minuuttia kerrallaan ja 10 minuutin elpymistauko on pidettävä. Kahta peräkkäistä tuntia ei saa videokoodata, vaan on oltava muualla töissä välillä. Samoin työnkiertoa on selvityskoneella, joka sitoo parisenkymmentä työntekijää vuoroon. Periaatteessa joka tunti ollaan eri töissä erityistehtäviä lukuunottamatta.

Yhdellä esimiehellä on 9 - 60 alaista. Yleiskuvan tehtaan toiminnoista saa viikkotasoisesta tuotantokalenterista, joka on varsin yksinkertainen. Se perustuu sekä historia- että ennakkotietoon. Ennustettu volyyymi on merkitty punaisella (korkea), keltaisella (normaali) tai vihreällä (matala) pallukalla tauluun. Taulussa on jaoteltu IRM, FSM, SSM ja KSM. Yöllä jaottelu on ilman IRMiä. Tästä niin työntekijät kuin esimiehetkin heti näkevät onko kova vuoro edessä ja missä kannattaa urakoida ja missä ei.

Kirjekeskukseen lähetyksiä tulee kaikilla tavoilla - myös yrityspostin kautta. Junayhteyskin on. Pidemmälle menevä kiireellinen posti viedään lentokoneilla konteissa. SAS:n ja Postin yhteiset kolme lentoa Boeing 737 koneilla Falcon

Aviationin nimissä menevät Tukholman kautta Göteborgiin ja Umeå:on. Koneet lentävät päivisin ihmisiä eli ovat ns. quick change -tyyppiä. Kevyet kontit voi siirrellä käsin kaikissa vaiheissa. Ne huutavat tarralapulla itsestään: älä riko minua, maksan 70 000 kruunua!

Oma erillinen yksikkönsä on ryhmämainoskeskus. Siellä hoidellaan osoitteettomia mainoksia ja lehtiä. Toimipaikoille tehdään valmiit nyssäkät jakajia varten, jossa on sisällä kullekin alueelle menevät mainokset yksissä kansissa. Ennen mainoksia laitettiin kuoriin tai sisäkkäin, mutta mainostaja-asiakkaat valittivat, että toisen mainosta suositetaan. Nyt tämä MM:n GRM (grupp-reklammaskin, kirj.huom.) -kone laittaa kullekin piirille tulevat mainokset suoraan taitetun A3-lehtisen väliin. Nippu on helppo käsitellä ja sisään postiluukkuun laitettuna se leviää iloisesti lattialle, jolloin ei voi sanoa että kenen mainos oli päällimmäisenä. Tietenkin mainoskielteiset vastaanottaja-asiakkaat pitivät enemmän kuorista, koska ne oli helpompi siirtää paperinkeräykseen. Taitetussa kansilehdessä lukee vain: Utdelad av Posten (Postin jakama, kirj.huom).

Malmön pakettikeskus

Logistiikkakeskus sijaitsee kymmenisen kilometriä keskustasta. Se on valmistunut 1993. Rakennus on pienempi kuin Voutilan keskus. Samassa yhtey-

dessä toimii myös ulkomaanpostin osasto ja pienehkö hallinto-osasto.

Laitos toimii klo 13.00 - 21.15 ja 00.15 - 8.00 maanantaista perjantaihin. Päivällä paketteja menee koneella 21-30 000 ja yöllä n. 22 000. Vaihteluja määrissä on runsaasti. Vuorossaan toimii 30 kokoaikaista. Osa-aikaisia on vain viisi klo 17-21. Esimiehiä on neljä, joista yksi yöllä. Ulkissa on 5 päivällä ja illalla sekä neljä yöllä - kaikki kokoaikaisia. Kaikkien toimintojen kokonaishenkilömäärä on n. 150.

Lajittelukoneen lisäksi on kaksi erilliskäsiteltävien hihnaa. Automaattimoodi on laajassa käytössä. Viivakoodein saadaan edi-asiakkaalta sopimusnumero, maksaja, tuote, referenssi, kolli-numero ja muu tieto. Muutoin menetelmä on Voutilaa vastaava. Koodattavaa on vähän. Syöttöasemia on yhdeksän. Kuljetuksissa on siirrytty pois behäläreista irtotavaraan pääosin, jos ei ole siirtokuormattavaa. Työ on urakaluonteista tiimityötä, jossa kaikki tehtävät kiertävät. Tuotantotaulussa on erilaisilla tunnusluvuilla tavoitteita, joita oikeasti seurataan. Aloitteita tehdään myös paljon ja niitä toteutetaan - siitä se varmaan johtuukin.

Tuotantotaulussa oli mielenkiintoinen kohta, nimittäin että vuonna 2000 ei tapahtunut yhtään työtapaturmaa. Lähetäpiti tapauksia toki oli seitsemän. Tänä vuonna oli jo ehtinyt tulla kolme lähettäpiti tapausta ja kolme työtapaturmaa. Laitos toimii yhdellä tuotantopäälliköllä

ja johtajan näkeminen on harvinaista. Tuotantopäällikkö oli ilmiselvästi pidetty henkilö vaikkakin stressin merkkejä näkyi. On siis mahdollista, että työtaturmia ei pakettikeskuksissa tapahdu ja tuotantopäällikkö osaa paitsi työssä tulee myös henkilöstön kanssa toimeen. Ainakin Ruotsissa.

Kööpenhaminan kirjakeskus

Kööpenhaminan kirjakeskus sijaitsee aivan keskustassa ja on korkea, monikerroksinen rakennus. Se suunniteltiin 60-luvulla, rakennettiin 70-luvulla ja otettiin käyttöön 1980. Sen jälkeen se on kokenut monia muutoksia, viimeksi paketti siirtyi omaan keskuksensa 1998.

Keskuksessa työskentelee n. 1100 työntekijää, joista osa osa-aikaisena. Keskus käsittelee n. 1,2 miljoonaa A- ja B-kirjettä vuorokaudessa. Myös lehdet ja kapulat kuuluvat käsiteltäviin. Tanskan posti on liikelaitosvaiheessa ja osakeyhtiöitymässä. Ilmeni pelko, että Saksan Posti voi ostaa koko puulaa-kin. Säästötavoitteet ovat valtavat. Neljännes pitäisi säästää tilankäytössä ja saman verran nostaa tuottavuutta. Itseohjautuvat tiimit ovat tavoitteena ja 40% hallinnosta onkin puristettu pois.

Vastaanotto on alhaalla ja selvitys ylimmässä kerroksessa, josta posti kulkee automaattihissein tai kuljettimin alas valmiiksi lastattavaksi.

Konekelpoista on 85%:ia (C5 kokoon

MALLITYÖLÄINEN

-HURRAA on maanantai aamu ja pääsen töihin toteuttamaan itseäni!
- Voi sinua!



asti) ja reittitasolle lajitellaan 70% kantopostista. Syötöissä on lavanosturit, joten ergonomia on huomioitu. Samoin lattiamateriaaleista löytyy puuta ja joustavaa linoleumia sekä tietenkin kumimattoalueita, jos ei tarvitse kääntyillä. Manulajittelu on Malmöä vastaava.

Videokoodauksessa on myös tutkinto. On suoriuduttava postinumerokoodauksessa 2521 kappaletta tunnissa. Eri moodein on löydyttävä oikea osoite reittitietoa myöten. Erityisen osoitetiedon haussa ei enää vaadita kuin 333 poikkeuksen koodaamista tunnissa. Tutkinnon jälkeen alle 86%:n suorituksesta reagoidaan. Videokoodausta voi olla korkeintaan neljä 50 minuutin periodia työvuorossa, jonka jälkeen aina 10 minuutin tauko. Taukotilat ovat hämärretyt ja äänettömät. Koodauksessa voi käyttää talon radio- tms. kuulokkeita suoraan paneelipöydästä.

Kapulat lajitellaan suoraan behällareihin. Kapuloita on n. 60 000 vuorokaudessa. Lehtiä käsitellään n. 200 000 ja osoitteettomia n. 700 000, joista muodostuu n. 12 000 kimppua. Kapuloista on mietitty, että ne siirrettäisiin suoraan pakettikeskukseen käsiteltäväksi. Ongelmana on tuotteistus ja kulunopeus.

Ilta vuoro kirjakeskuksessa näyttää monella tällaiseltä: 16.00-18.00 Kirjekoneella (voi olla eri tehtäviä), 18.00-18.25 Ruokatauko, 18.25-19.15 Videokoodaus, 19.15-19.25 koodaustauko, 19.25-20.15 Videokoodaus, 20.15-22.30 Manulajittelu, 22.30-23.30 Isojen kirjeiden koneella (voi olla eri tehtäviä). Kahvi- ja tupakkatauo ovat työn lomassa niille varatuissa paikoissa.

Urakoinnista on työnantajan yksipuolinen toteutus isojen manussa, jossa tiimi saa ylittävältä osalta (ryhmän läpimenneen keskiarvon 1100 kpl/t) merkitä itselleen vapaa-aikaa työajan sisällä ja ylittävästä ajasta tietenkin 50%:n ylityökorvaus. Paikallinen am-

mattiosasto ei ole hyväksynyt systeemiä, mutta se on käytössä. Lisäresursointi on aiheuttanut osa-aikaistamista, kun vapaita on pidetty. Keskituntipalkka ilman lisiä on kirjakeskuksessa 113 kruunua tunnissa.

Kööpenhaminan Bröndby

Kööpenhaminan pakettilajittelukeskus sijaitsee Kööpenhaminan esikaupunkialueella - suljetulla teollisuusalueella toistakymmentä kilometriä keskustasta. Uudessa yksitasohallissa on saman valmistajan lajittelukone kuin Voutilassakin. Tosin siinä on kippauslaitteet ja korkeussäädettävät luisut.

Lajittelukoneessa on 10 syöttöä ja kymmenen videokoodauspaikkaa tasolla. Vaikka 80% tavarasta on ocr-luetettavaa niin "hukkalaisu" on koodaustasolla, jolla saa osoitteetkin suoraan järjestelmistä. Luisuja on 162, josta tavarasaadaan behällareissa 640 suuntaan. Yksiköt kulkevat lattiaradalla 21 eri paikkaan. Lattiakuljetinta on 1400 metriä. Hallin pinta-ala on 14 000 m², neliraiteisen junahallin ala on seitsemäntuhatta m² ja hallinto- ja koulutus-tiloja on 2 400 m².

35 miljoonasta paketista keskus käsittelee viime vuonna 20 miljoonaa. Postijunia on vielä kaksi päikseen, koska siltojen takia autoliikenne on kasvanut. Ensimmäinen juna lähtee klo 20 ja viimeinen saapuu 02.35 yöllä. Illalla neljästä puoli yhdeksään saapuu 130 kuljetusta kaikista 265:stä. Yöllä lähtee 130 kuljetusta puoli kolmen ja kuuden välillä 183:n kokonaismäärästä. Omia kuljettajia on 217.

Lajittelukeskuksen kokonaistyöntekijämäärä ilman kuljettajia on 334, joista 30% osa-aikaisia (105). Puhtaasti tuotannossa on 274. Muistan kun vierailin keskuksessa sen valmistumisen aikaan, niin puhuttiin, että tullaan toimeen parilla sadalla henkilöllä, joista

puolet osa-aikaisia. Vähän sama kehitys kuin tapahtui Voutilassakin. Tosin Voutilan kokoaikaistamisprojekti on vielä kesken.

Keskus toimii klo 15.30 ja aamu 6.30:n välillä. Paitsi, että vierailupäivänä perjantaina työt aloitettiin yhteisestä sopimuksesta jo vartin yli kolme. Eri yksiköillä on työvuorolista magneettitauluilla. Siitä esimies heti näkee (ja porukka) paljonko työntekijöitä on ja paljonko tarvitaan. Vuoronvaihdot ja yllättävät sairaslomat kuten tiedossaolevat poissaolotkin ovat taululla. Esimiehen tehtävä on puuttua tilanteeseen, jos porukka tarvitsee lisäresursseja. Hallinto on muutenkin varsin kevyt: johtaja, tuotantopäällikkö, laatupäällikkö ja kehittämisspäällikkö sekä muutama tukihenkilö. Paketti on vuoden alusta ollut oma liiketoimintayksikkönsä. Johtaja vaihtui toukokuun lopulla ja ongelmat helpottuivat samantien. Tanskan maalta on tällä kertaa opittavaa.

Kiitokset

Matkan aikana oli myös monta palaveria niin ay-tovereiden kuin työnantajia lähellä olevien tahojen kanssa. Suhtautuminen ay-liikkeeseen on sekä Ruotsissa että Tanskassa aivan toisella tasolla mitä Suomessa. Työnantaja on muissa Pohjoismaissa tajunnut kuka todella tekee tuloksen. Työsuojelelussa on satsattu kaikkeen mitä rahalla saa, sillä sairaudet ja eläköityminen sekä siellä pakollinen kuntoutus ja uudelleen koulutus maksavat. Muutenkin palkkataso on toista, mutta myös verotus ja asuminen eivät ole halpaa, joten suora vertailu työntekijän ostovoimaan on vaikeaa. Tärkeintä on kuitenkin se, että luottamukselliset suhteet säilyvät ja siksi en tällä kertaa luettele kaikkien niiden ammattiyhdistysihmisten nimiä, jotka mahdollistivat työntäyteisen ja tiiviin vierailun.



TOIMIKUNNAN JA TYÖSUOJELUHENKILÖSTÖN YHTEINEN PALAVERI

Eija Heikkilä,
varatyösuojeluvaltuutettu

Pasilan osaston toimikunta ja Postikeskuksen, Ulkin, Voutilan ja Atkoksen työsuojeluhenkilöt kokoontuivat 06.-07. 10. Yhteiseen palaveriin Viru hotellissa Tallinnassa. Kutsuttuina vieraina olivat mukana erityistyösuojeluvaltuutettu Eero Hakulinen Kuopiosta, jonka erityisalaa ovat eläkkeet sekä käsittelyn erityistyösuojeluvaltuutettu Eero Saarinen Hämeenlinnasta.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Teuvo Pykönen, joka avauksessaan kertoi ajankohtaisista asioista, kuten aloitusta käytännöstä pitää yhteinen työsuojeluasiamiesten kuukausikokous. Lisäksi hän kertoi "remonttilistasta", joka on luotu työsuojeluasiamiesten apuvälineeksi työpaikoille vikojen ja puutteiden kartoittamiseksi.

Eero Hakulinen kertoi puheenvuorossaan eri eläkemuu- doista, kuten mm. varhaiseläkkeestä, työkyvyttömyyseläkkeestä ja osa-aikaeläkkeestä. Lisäksi saimme tietää, että esim. kaksi suurinta syytä työkyvyttömyyseläkkeelle joutumiselle ovat Postikonsernissa tuki- ja liikuntaelinsairaudet (39,45%) ja mielenterveyshäiriöt (27,52%). Yhden työntekijän ennenaikainen eläköityminen maksaa Postille kertaluontoisena maksuna noin 500000- 1 milj. markkaa riippuen henkilön iästä sekä muut maksut, jotka voivat nousta yhteensä kolmeen milj. markkaan. Parantamalla työpaikan ergonomiaa, työilmapiiriä ja muita työolosuhteita voidaan osa ennenaikaiselle eläkkeelle joutumisista ehkäistä. Tässä olisi miettimistä aina säästöjä kinuavalle postin johdolle.

Saarin Eeron kanssa käytiin aluksi läpi Postin työsuojelun toimintaohjelmaa. Vihkosen ensimmäisellä sivulla konsernijohtaja Jukka Alho toteaa mm.: "Posti- konsernin liiketoiminnan avainresurssi on osaava, kehityshakuinen, sitoutunut ja hyvinvoiva henkilöstö." ja "Johdon ja esimiesten tehtävänä on vastata työsuojelun hyvästä toteuttamisesta kaikilla organisaation tasoilla osana normaalia esimiestoimintaa."

Ja: "Kaikille tekniikan ja järjestelmien käyttäjille on turvattava riittävää opastus ja kouluuntuminen." Tässä on pari sitaattia, jotka toivoisin myös alemmankin tason johdon sisäistävän.

Saarin kertoi meille työsuojelutoiminnan kehityksen kulu- lulta 1900-luvun tapaturmien ehkäisystä 2000-luvun työsuojelun yhteistoimintaan. Keskustelimme työn kierron, työn laajentamisen ja työn rikastamisen eroista eli onko työmme motivoivaa ja innostavaa vaiko pakkopullaa ja pelkkää rutiinia. Yksi esimerkki johdon päätöksestä parantaa työilmapiiriä oli tehdä "työkyky-projekti" tutkimus, jossa selvitetään työntekijän terveys ja yleiskunto. Tämä tutkimus ei paranna työilmapiiriä eikä kehitä työpaikkaa. Kunto saadaan ehkä nousemaan, mikä on ihan hyvä juttu, mutta tällä ei saada

korjattua esimerkiksi työpaikan epäselviä työohjeita ja sääntöjä. Jos kiinnitettäisiin enemmän huomiota esimerkiksi työntekijöiden oikeudenmukaiseen kohteluun, koulutukseen, oikean tiedon jakamiseen sekä työväliseisiin, niin työilmapiiri paranisi. Työn ilmapiiriin vaikuttavat enemmän työelämän laatutekijät kuin elämäntapatekijät.

Sitten oli työsuojeluasiamiesten ja toimikunnan jäsenten vuoro kertoa työpaikkojensa ongelmista ja muista tärkeiksi kokemista asioista. Läheltä piti tapauksista pitää aina tehdä tapaturmailmoitus, vaikka ei olisi tarvinnut sairaanhoitoa, koska joka neljäs läheltä piti tapaus johtaa aina vakavaan tapaturmaan. Työpaikkatarkastuksia on tehty joissakin työpaikoissa ja näissä tarkastuksissa kiinnitetään huomiota työpaikan epäkohtiin. Työpaikalle hankittuja apulaitteita ei käytetä, koska niihin ei ole saatu kunnon opastusta.

Työhöntulotarkastuksissa on isoja puutteita joissakin työpaikoissa. Tarkastus pitää suorittaa työntekijän koeajalla ja työnantaja on velvollinen huolehtimaan asiasta. Keskusteltiin yötyön haittavaikutuksista terveydelle ja tehdäänkö yötyötä liian halvalla vai pitäisikö vastikkeeksi saada enemmän vapaata tai rahaa.

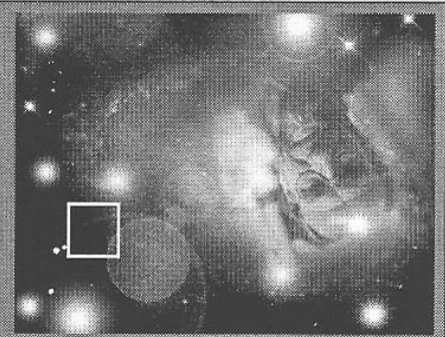
Puhuttiin "Pelon ilmapiiristä työpaikoilla": Työntekijät eivät uskalla tulla keskustelemaan asioistaan luottamus- tai työsuojeluhenkilöitten kanssa, koska he pelkäävät esimiesten rankaisevan siitä. Työsuojelu- ja luottamushenkilöt ovat vaitiolovelvollisia, eivätkä he kerro henkilöitten nimiä esimiehille ongelmien ilmaantuessa, mutta ongelmia ei saa korjattuja, jos niistä ei meille kerrota.

Lopuksi kerrottiin seuraavista asioista: Trukkikoulutuksesta on tullut uudet säännöt. Syksyllä tehdään uudet työterveys- huoltosuunnitelmat Inhouseen, Ulkomaan postiin ja Postikeskukseen. Liittovaltuustolle on tehty aloite "sähköposti jokaiselle luottamushenkilölle ja työsuojeluhenkilölle" sekä tes- neuvotteluissa tavoitteeksi työsuojeluhenkilöille samat oikeudet kuin luottamusmiehille. Työsuojeluvälle järjestetään 13.-14.11. koulutuspäivät. Opintosihteeri kyseli työsuojeluasiamiesten koulutustarpeita.

Tällaista meillä oli palaverissa ja illalla jatkettiin keskusteluja ja tutustuttiin Tallinnan kaupunkiinkin. ■



BLACK HOLE PÄÄ KÄÄRYNPYÖRÄLLÄ



DIFFUUSISUMU NGC48823 HÖYRYPANNUN TÄHDISTÖSSÄ.
MUSTA AUKKO KEHYSTETTYNÄ. Kuva NASA.

Maailma on hämmäntävä! Niin myös maailmankaikkeus!! Näkyvä maailmankaikkeus on laajentunut ihmisen teknisen kekseliäisyyden lisääntyessä. Avaruusteleskoopin avulla me pystymme havaitsemaan kohteita, jotka ovat 15 miljardin valovuoden etäisyydellä. Valovuosi on pituusmitta. Kuten edellisessä pakinassani mainitsin, se on hyvin, hyvin pitkä matka. Valo kulkee noin 300 000 kilometriä sekunnissa ja vuodessa on 31 miljoonaa 536 tuhatta sekuntia. Näistä lähtökohdista voitte päätellä, että arvioni valovuoden pituudesta on varsin lähellä totuutta.

Maailmankaikkeus laajenee. Mitä kauempana jokin kohde on meistä, sitä suuremmalla nopeudella se tuntuu pakenevan. Kaukaisimpien kohteiden pakonopeus on lähes 90% valon nopeudesta. Nopeus ei tietenkään johdu itse kohteen vauhdista, vaan avaruuden laajenemisesta. Se taas johtuu hyvin kaukaisessa muinaisuudessa tapahtuneesta mystisestä Alkuräjähdyksestä (Big Bang in American English).

15 miljardia vuotta on pitkä aika. Se on yhtä pitkä aika kuin 200 miljoonan suomalaisen yhteenlaskettu elinikä (75v, viimeisin tieto). Kun me katsomme avaruuden kohdetta, joka ikäänkuin on 15 miljardin valovuoden päässä, me näemme valon, joka on lähtenyt tuosta kohteesta 15 miljardia vuotta sitten. Menneisyyden hetkenä, jolloin ei ollut Suomen Postia, ei koko Suomea, ei EU:ta, ei maapalloa, ei aurinkoa. Tuo kohdekaan ei ole enää siinä paikassa, missä sen nyt näemme. Ei ole ollut 15 miljardiin vuoteen. Mitä me siis näemme? Me näemme menneisyyteen, historiaan! Emme niinkään etäisyyteen, välimatkan päähän! Huikeaa, eikö totta!? Tätä minä kysyn teiltä, hyvät lukijat.

Katselin syyskuun 11. päivänä, näytölläni olevasta pienestä CNN-uutisikkunasta (live), kuinka New Yorkin WTC:n tornit romahtivat. Se tuntui hyvin epätodelliselta. Fakta ja fiktio sulautuivat yhteen. Kun ihmiset pakenivat juosten minkä kintuista kykenivät ja hengenhädässä toisen romahtavan tornin alta, palautui mieleeni kohtaus elokuvasta Independence Day. Todellisuus oli kuin elokuvasta. Vain jokaisen amerikkalaisen toimintaleffan itseoikeutettu rekvisiitta, lentelevät ja räjähtelevät autot ja rock-musiikki puutuivat.

Katsottuani elokuvan, pystyin lohduttautumaan analysoimalla sitä. Se oli ylipateettinen, kiihkoisanmaallinen, ennakkoluuloinen ja ehdottomasti kaikin puolin typerä.

Kun katsoin CNN:n uutisikkunaa, en osannut ajatella mitään. Tai pystynyt tuottamaan minkäänmoista analyysia. Todellisuus tapahtui kuin elokuvakäsikirjoituksen pohjalta. Siinä silmiäni edessä!

Mutta oli minulla jokin aika sitten tilaisuus katsella jopa ihan oikeata televisiota. Näin ohjelman, jonka eräs naistoihmittaja oli tehnyt Afganistanista. Siinä oli kohta, joka jäi lähtemättömästi mieleeni. Haastattelu oli tehty Kabulissa potkupalloilustadionilla. Haastattelijatar kysyi eräältä talebanin

edustajalta, että potkupalloillaankos tällä stadionilla kovastikin? Partaniekka vastasi, että ei. Ei suinkaan, täällä teloitellaan sharian (islamin laki) vastaisiin tekoihin syyllistyneitä naisia. Toimittajataren kysymykseen, että olisiko nyt mahdollista, että tällä stadionilla voitaisiin vaikkapa mieluummin kuitenkin alkaa potkupalloilla, pikkumullahi vastasi, että on se. Aivan mahdollista. Jos esimerkiksi EU antaa taloudellista tukea, niin he voivat rakentaa uuden stadionin, jossa he voivat sitten siellä teloitella sharian vastaisiin tekoihin syyllistyneitä naisia. Niin kyllähän täällä sitten voitaisiin ihan hyvin potkupalloilla.

Tämä, jos mikä, on Tosi Miehen logiikkaa. Selkeää ja suoraviivaista. Naisten teloittaminen on ilmeisesti sillä suunnalla miesten ykköshuvia ja penkkiurheilua siitä parhaasta päästä. Näytökset menevät varmaan täysille katsomoille.

No niin, nyt tämä aihe saa päättyä. Pakinoitsijalta alkaa mennä hermo! Tämähän on mustempaa huumoria, kuin mustassa aukossa.

Mutta Jorma Ollilan vuosituloipa ne ovatkin 85 miljoonaa markkaa.

Minun täytyisi olla töissä vain noin 645 vuotta ja rapiat päälle, että ansaitsisin saman kuin Jorma yhdessä ainoassa vuodessa. Minun vuosituloni ovat 0,15% Jorma vuosituloista. Tässä taitaa olla kysymys niistä kuuluisista tuloeroista. Olenko minä 645 kertaa huonompi B-ihminen kuin Jorma vai onko Jorma 645 kertaa parempi A-ihminen kuin minä? Tai 645 kertaa kovempi työntekijä? Huikeaa, eikö vain!? Ja tämänkin kysymyksen ratkaisemiseen minä tarvitsen teidän apuunne, hyvät lukijat.

Haitissa työläisen keskimääräinen vuositulo on 1250 markkaa. Eikä Haiti ole maailman köyhin valtio. Jorma pystyisi halutessaan (todennäköisesti ei kuitenkaan halua) maksamaan vuosiansiollaan vuoden palkan 68 000 haitilaiselle. Tällainen haiskahtaa jo pikku vääryydeltä. Eikä Jorma suinkaan ole Suomen ainoa hyvätuloinen. Vuonna 2000 viisitoista suomalaista ansaitsi yli 100 miljoonaa markkaa. Siis vielä vähän enemmän kuin Jorma.

En minä suinkaan ole katkera. Enkä varsinkaan kateellinen Jormalle. Tuskin Jormakaan on kateellinen niille viidelletoista, joiden vuosipalkka oli reilusti vähän enemmän suurempi kuin hänen. Mutta minusta tuntuisi sopivalta, että näitä tuloeroja ryhdyttäisiin vakavasti kaventamaan. Jorman palkkaa ei tarvitse laskea, mutta postimiesten palkkoihin olisi hyvä saada tuntuva korotus. Varsinkin nyt, maailman muututtua kovin ennakoimattomaksi ja postimiestyön vaarojen lisääntyneenä räjähdysnomaisesti (pommit, piikit, rutot, rokot, hepatiitti ja immuunikato), toimenpiteelle olisi todella sosiaalinen tilaus.

Tämä vinkki on tarkoitettu asianosaisille päätöksentekijöille vakavaksi käskytykseksi!

PIKKU-UUTISIA

ATTAC RYHMÄ POSTIINKIN...

ATTAC-liike on saamassa oman ryhmänsä nyt myös postilaisten keskuuteen. Attac tulee sanoista Association pour une taxation financière pour l'aide aux citoyens, eli Yhdistys valuutansiirtoveron puolesta kansalaisten avuksi. Se on Ranskassa perustettu kansalaisjärjestö, joka vastustaa globaalin talousjärjestelmän epädemokraattisia ja eriarvoistavia vaikutuksia ja painostusryhmä, joka tuottaa tietoa ja yrittää tuoda esiin vaihtoehtoja nykyiselle harvojen etuja ja hyvinvointia ajavalle globalisaatiolle. Se taistelee uusliberalististen aatteiden vaikutusta vastaan ja haluaa palauttaa demokraattisen päätöksenteon, sinne missä päätöksiä tehdään nykyään vain rahalla.

Attac haluaa herättää yhteiskunnallista keskustelua talousjärjestelmän vaihtoehtoista ja rohkaista ihmisiä uskomaan, että talouden "näkyttömän käden" ylivalta on murrettavissa.

Se ei ole puoluepoliittisesti sitoutunut. Yhteistä sen kannattajille on ympäristöä kunnioittavat arvot ja demo-

kratian sekä ihmisten välisen solidaarisuuden asettaminen yksityisen edun tavoittelun edelle. Attac on poliittisesti sitoutunut edistämään tärkeinä pitimiään asioita.

Suomen Attac haluaa mm. rajoittaa valuutansiirroilla tehtyä keinottelua, säädellä pankki- ja rahoitustoimintaa niin, etteivät ne toimintoillaan voi vahingoittaa kansalaisten ja elinympäristön hyvinvointia. Suomen Attac haluaa estää pyrkimykset terveydenhuollon, koulutuksen ja valtionyhtiöiden yksityistämiseksi ja turvata niillä julkisten palvelujen saatavuus kaikille kansalaisille. Vielä sen tavoitteena on köyhien maiden velkojen mitätöiminen, kansainvälisten talousinstituutioiden uudistaminen ja kehittäminen demokraattisempaan suuntaan ja ylikansallisten yritysten vaikutusvallan vähentäminen.

Suomen Attac noudattaa kansainvälisen kattojärjestönsä periaatteita. Se on Suomessa rekisteröity yhdistys, joka toimii itsenäisesti ja oman organisaationsa varassa. Sen toiminnassa on keskeistä tiedon hankinta ja levittä-

minen. Attac tiedottaa ja vaikuttaa julkisuudessa ja pyrkii vaikuttamaan valanpitäjien asenteisiin rakentavan keskustelun keinoilla.

Myös lobbaus ja julkiset mielenilmaukset ovat toisinaan paikallaan. Väkivallan käyttö ei kuulu koskaan Attacin vaikuttamiseen

Postin Attac-ryhmä on alkuvaiheessa kaavaillut kampanjoimista, postilais-tenkin omakohtaisesti kokemaa yksityistämistä vastaan. Postilaisten ryhmä on vielä perustamisvaiheessaan ja mukana on tässä vaiheessa ihmisiä pääkaupunkiseudun Postiliittolaisista ammattiosastoista.

Lisätietoja Postilaisten Attac-ryhmästä saa: **Reko Ravelalta, 050 534 8022, ravelre@dlc.fi** ja **Pekka Heikkilältä, 040 843 3566, pj.heikkila@pp.inet.fi**

HENKILÖSTÖKYSELYSTÄ...

Postin henkilöstökyselyn saatteessa kerrotaan, että Postin ja sen yksiköiden toiminnan, hyvinvoinnin ja työtyytyväisyyden parantamiseksi jokaisen näkemys on tärkeä. Siinä kehoitetaan itse kutakin ottamaan vastuu kehittämisestä ja edellytetään vastausten olevan rehellisiä.

Lomakkeessa ilmoitetaan olevan lukusarjan, joka sisältää tiedot liiketoimintaryhmästä, yksiköstä ja esimiehestä. Samoin väitetään, ettei numerosta voi päätellä yksittäistä vastaajaa.

Hyvä näin. Mutta kun lomakkeessa kysytään sukupuolta, ikää kymmenen vuoden tarkkuudella, töissäoloaikaa vielä tarkemmin, asemaa, tehtäviä ja toimitko pääkaupunkiseudulla vai maalla, niin lupaukset siitä ettei vastaajaa pysty yksilöiään, ovat vähintäänkin epäilyttäviä. Ei siinä Einsteinia tarvita, jos jonkun tietyn työyksikön tietyn esimiehen tietyn alaisen tietyt ajatukset halutaan selvittää näillä tiedoilla.

Jaa, etteikö sellaista ole tarpeen tehdä, eikä sellainen kiinnosta?

Asia nyt vaan valitettavan usein on niin, että tilaisuus tekee varkaan ja jos joku asia voi mennä jotenkin, niin se menee jne. Jos halutaan rehellisiä vastauksia, niin kysymysten ja kyselyn olisi syytä olla ehdottoman, aukottoman ja yksiselitteisen rehellisiä.

.j.k.



POSTILIITON PASILAN
OSASTO
PL 25
00231 HELSINKI

LÄHETÄ TIEDOTTÄLLÄ LOMAKKEELLA

OSOITTEENMUUTOSILMOITUS
UUSI OSOITTEENI ON:

ILMOITUS JÄSENREKISTERIIN
ELÄKKEELLE SIIRTYMISESTÄ TAI
JÄSENMAKSUN KESKEYTYKSESTÄ
NIMI:

OSOITE:

SIIRRYN ELÄKKEELLE

_____ ALKAEN
JÄSENMAKSUN KESKEYTYSAIKA

KESKEYTYKSEN SYY X

__ VANHEMPAINLOMA /ÄITIYSLOMA

__ ASEVELVOLLISUUS

__ SIVIILIPALVELU

__ OPISKELU

__ MÄÄRÄAIKAINEN TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKE

__ VUOROTTELUVAPAA

__ TYÖTTÖMYYS

__ HOITOVAPAA

__ PITKÄ SAIRASLOMA

__ MUU SYY

__ EN OLE POSTILIITON PASILAN OSASTON JÄSEN

PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Kun jäsentiedoissasi tapahtuu muutoksia, muista ilmoittaa niistä Postiliiton toimistoon ja / tai osaston jäsensihteerille. Jokaisessa Postimies-lehdessä on toiseksi viimeisellä sivulla ilmoituslomake, jolla helpoimmin pystyt kertomaan edellä mainituista muutoksista. Samantapainen lomake löytyy Pasillin takasivulta. Käytä niitä! Säännösten mukaan sairasloman palkallinen jakso on pisimmillään kolme kuukautta, joten pitkien sairaslomien tai muiden pitkien lomien osalta jäsenmaksukin keskeytyy ja siitä pitää ehdottomasti ilmoittaa. Kun työnantajasi tai ammattiosastosi muuttuu, muista täyttää uusi jäsenmaksun perintävaltakirja. Tilinauhasta on hyvä seurata, että jäsenmaksut ovat oikein ja ajallaan peritty. Tämä on erityisen tärkeää työpaikan vaihdoksen yhteydessä ja pitkäaikaisten poissaolojen jälkeen (arnejä, äitiysloma, vuorotteluvapaa ym.). Jos joudut välillä työttömäksi ja työsuhdettasi jatketaan uudelleen on parasta täyttää jäsenmaksuvaltakirja palatessasi! Ikävin mahdollinen seuraus on, että työttömyyskorvaukset jäävät saamatta puuttuvien jäsenmaksujen takia.

JÄSENSIHTEERI SEIJA HAGMAN
020 451 7307

Uusi tietosuojalaki estää uusien jäsenten nimien julkaisemisen, kuten tarkkasilmäiset lukijat huomasivatkin viime numerosta. Siitä huolimatta ja joka tapauksessa, toivotan kaikki uudet jäsenet tervetulleiksi.

Samalla muistutan, että jutut seuraavaa Pasilliin pitää olla toimituksessa viimeistään 7.12.2001.

Eräiden yhteensattumien vuoksi tämä Pasilli ilmestyy aikataulustaan pahasti myöhässä. Valitan tapahtunutta, mutta sellaista on elämä.

toimitussihteri